

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **administracja**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **20-21 stycznia 2022 roku**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	8
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	39
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	44
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	48
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	49
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	51
6. Załączniki:	52
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	52

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____	52
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	57
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	57
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	63
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	77
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	77
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	80

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Piotr Szwedo, członek PKA

członkowie:

1. Prof. dr hab. Mirosław Sadowski, członek PKA
2. dr Aleksander Jakubowski, ekspert PKA
3. Mateusz Kopaczyński, ekspert PKA reprezentujący studentów
4. Sebastian Gościński, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. Bartosz Kasiński, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku administracja prowadzonym w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2021/2022. Kierunek administracja został oceniony przez Polską Komisję Akredytacyjną po raz kolejny.

Aktualnie prowadzone postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia.

Wizytację poprzedzono spotkaniami wewnętrznymi zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów po lekturze raportu samooceny i zapoznaniu się z załączonymi dokumentami do raportu oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przed wizytacją. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku socjologia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych online na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, praktyk zawodowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się najistotniejsze spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej i wyczerpującej oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	administracja	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne oraz niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki prawne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	Stacjonarne: 6 semestrów 189 punktów ECTS Niestacjonarne: 6 semestrów 189 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godzin 5 punktów ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	–	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	195	162
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2021	1000
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	184	184
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	166	166
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	75 (70 bez praktyki zawodowej)	75 (70 bez praktyki zawodowej)

Nazwa kierunku studiów	administracja
------------------------	---------------

Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne oraz Niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	Nauki prawne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	Stacjonarne: 4 semestry 106 punktów ECTS Niestacjonarne: 4 semestry 106 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	–	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	–	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	142	139
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	832	427
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	106	106
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	102	102
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55	55

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Absolwent studiów po ocenianym kierunku administracja ma posiadać umiejętność posługiwania się ogólną wiedzą z zakresu nauk o administracji i o prawie oraz podstawową wiedzą ekonomiczną i potrafić to wykorzystywać w pracy zawodowej. Ponadto ma posiadać umiejętność samodzielnego podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, sprawnego posługiwania się dostępnymi środkami informacji i techniki biurowej, posługiwania się regułami logicznego myślenia oraz ma możliwość dalszego specjalizowania się w dowolnej dziedzinie administracji. Znajomość struktur i podstaw prawa Unii Europejskiej pozwalać ma mu na inicjowanie i doskonalenie współpracy na szczeblu regionalnym i lokalnym w ramach państw-członków Unii Europejskiej.

Absolwent kierunku administracja ma być przygotowany do pracy urzędniczej w administracji publicznej – zarówno rządowej, jak i samorządowej – w administracji niepublicznej oraz w organizacjach społecznych. Obowiązkowe praktyki zawodowe, na które student zostaje skierowany na studiach I stopnia mają dawać możliwość praktycznego zdobywania wiedzy z zakresu szeroko rozumianego postępowania administracyjnego i materialnego prawa administracyjnego.

Absolwenci w założeniu mają zajmować stanowiska kierownicze średniego szczebla (absolwenci studiów pierwszego stopnia) bądź wyższego szczebla (absolwenci studiów drugiego stopnia). Uczelnia w Raporcie Samooceny wskazuje następujące jednostki bądź sfery aktywności jak „administracja skarbowa (Urzędy Skarbowe, Izby Skarbowe), administracja celna (Urzędy Celne, Izby Celne), administracja gospodarcza (podmioty gospodarcze w sektorze publicznym i prywatnym), administracja społeczna (podmioty działalności leczniczej, oświatowej, kultury, zabytków, instytucji pozarządowych), administracja wymiaru sprawiedliwości, jednostki kontroli administracji (NIK oraz RIO), instytucje unijne, a także działy personalne oraz działy księgowości firm, działy zamówień publicznych, czy wreszcie firmy outsourcingowe, w szczególności usługowe (np. księgowość, rozliczenia, logistyka).” Mając na względzie zmiany prawne zespół oceniający PKA rekomenduje aktualizację „Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów” przez uwzględnienie aktualnego ustroju administracji (np. organów Krajowej Administracji Skarbowej).

„Strategia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na lata 2020-2030” prezentuje wizję UAM jako autonomicznej, rozpoznawanej w świecie, europejskiej uczelni badawczej, która prowadzi badania odpowiadające na najważniejsze wyzwania współczesności, kształci na najwyższym poziomie i jest aktywnym uczestnikiem życia społeczno-gospodarczego regionu, kraju, Europy i świata – Uczelni przyjaznej pracownikom, studentom i doktorantom, silnie umiędzynarodowionej, przyciągającej wybitne, światłe umysły, kultywującej wolność badań naukowych, kształcącej i kształtującej postawy obywatelskie wyrastające z ducha wielkopolskiej pracy organicznikowskiej.

Wizja absolwenta Wydziału na kierunku administracja zakłada, że będzie to człowiek wszechstronnie wykształcony w dziedzinie podstaw prawa, odznaczający się wysoką kulturą i świadomością prawną, doskonale znający zasady funkcjonowania administracji publicznej, ukierunkowany na pogłębianie wiedzy i umiejętności, zdolny do podejmowania pracy zawodowej, jak również predestynowany

do obejmowania funkcji kierowniczych nie tylko w licznych urzędach, ale także w najróżniejszych podmiotach prywatnych.

Zespół oceniający PKA pozytywnie ocenia wysokie wymagania, jakie stawia kreślona przez Uczelnię oczekiwana sylwetka absolwenta kierunku administracja. Determinuje to m.in. potrzeby doskonalenia programu studiów przedstawione przy ocenie kryterium 2.

Biorąc pod uwagę, że Uczelnia dopuszcza rekrutację na studia II stopnia studentów, którzy ukończyli inne kierunki niż kierunek administracja, zespół oceniający PKA zaleca modyfikację koncepcji kształcenia na studiach II stopnia, aby przedstawiała ich rzeczywiste otwarcie na absolwentów innych kierunków, niż administracja, wraz ze specyfiką - w szczególności wymagań - jaką to dla takich studentów niesie (zob. kryterium 3). W ocenie zespołu oceniającego PKA jest to istotne, gdyż korespondować będzie to z szeroką wizją absolwenta kierunku, jak też sprzyjać będzie uniknięciu absolwentów posiadających tytuł magistra na kierunku „Administracja” UAM, którzy nie legitymują się efektami uczenia się o charakterze podstawowym, odpowiadającym efektom przewidzianym dla studiów I stopnia na tym kierunku.

Studia na kierunku administracja znajdują osadzenie w prowadzonej na Wydziale działalności naukowej. Obejmują one badania m.in. w zakresie budowy aparatu administracyjnego, praw i wolności człowieka czy form działania administracji publicznej. Zajęcia na ocenianym kierunku prowadzą m.in. uznani badacze prawa administracyjnego. Realizują oni projekty badawcze w ramach grantów zewnętrznych, takie jak: „Obecność sędziów w przestrzeni publicznej – między ochroną niezawisłości a dążeniem do akceptacji orzeczeń sądowych” (ID-UB), „Simplifications of administrative procedure” (Fundusz Wyszehradzki), „Wykonanie wyroku sądu administracyjnego” (NCN), „Social law instruments for counteracting victimization of elderly and dependent people” (COST), „Nadzór administracyjny nad sądami i sędziami” (NCN), „Sposoby przeciwdziałania negatywnemu wpływowi pandemii COVID-19 na przebieg sądowej kontroli administracji publicznej w Danii i Szwecji: badanie prawnoporównawcze” (NCN), „Normatywne sposoby budowania zaufania jednostek do sądów administracyjnych” (NCN), „Upraszczanie i elektroniczna procedura administracyjnej” (NCN). Wyniki badań naukowych są na bieżąco uwzględniane w treściach programowych prezentowanych studentom na poszczególnych przedmiotach.

Cykliczne spotkania z Radą Biznesu i Nauki oraz z interesariuszami zewnętrznymi, stanowią ważne forum wymiany poglądów dotyczących sposobu optymalnego kształtowania sylwetki absolwenta studiów na kierunku administracja. Grono interesariuszy zewnętrznych Wydziału jest zróżnicowane i obejmuje środowiska ściśle związane ze studiami na kierunku administracja, w tym w szczególności przedstawicieli organów administracji rządowej i samorządowej (m.in. Prezydent Miasta Poznania, Prezydent Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu), przedstawicieli samorządów gospodarczych (m.in. Wielkopolski Związek Pracodawców Lewiatan, Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa) oraz przedsiębiorców, ale także przedstawicieli sądownictwa (m.in. Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Sąd Okręgowy w Poznaniu) czy prokuratury (m.in. Prokuratura Regionalna w Poznaniu). Mając na względzie krąg interesariuszy zewnętrznych zespół oceniający PKA rekomenduje uzupełnienie programu kształcenia o przedmiot poruszający w sposób pogłębiony temat korporacji publicznych (samorządu terytorialnego oraz zawodowego), jak też - zwłaszcza w świetle wskazywanej ścieżki absolwenta obejmującej pracę w Krajowej Administracji Skarbowej oraz zaliczenia do interesariuszy zewnętrznych Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu - o przedmiot na temat Ordynacji podatkowej. Dotychczasowy program studiów

bowiem w niewielkim zakresie porusza tematykę z zakresu samorządów (terytorialny, zawodowy, uczelniany) i procedur podatkowych, tymczasem są to zagadnienia istotne dla pracy w zakładach wymienionych interesariuszy zewnętrznych; organy samorządu terytorialnego oraz administracja skarbową są jednak najczęściej wybieranym przez studentów miejscem praktyk (zob. ocenę kryterium 2).

Odniesienia wymaga, że liczba godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z prowadzącymi zajęcia nie ulegała zmianie w okresie objętym oceną PKA – ostatnia zmiana programu studiów (nie licząc zmiany wprowadzonej uchwałą nr 286/2018/2019 Senatu UAM z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie dostosowania programu studiów na kierunku administracja do wymagań ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, która to zmiana nie dotyczyła planu studiów) nastąpiła 1 października 2018 r.

Wobec tego wspomniana liczba godzin zajęć wynosi:

- na studiach stacjonarnych I stopnia: 2021,
- na studiach niestacjonarnych I stopnia: 1000,
- na studiach stacjonarnych II stopnia: 832,
- na studiach niestacjonarnych II stopnia: 427.

Tymczasem w okresie objętym oceną doszło i dochodzi do istotnych zmian społecznych, technologicznych (cyfryzacja), klimatycznych itd., na które musi reagować administracja publiczna. Poszerzenie zakresu wiedzy związanej z problematyką administracyjną – także na skutek badań prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji UAM – nie znalazło dotychczas odbicia w poszerzeniu liczby i godzin zajęć tak, aby obejmowały one nowe treści bez szkody dla dotychczasowych. Pozytywnie należy ocenić samoświadomość władz Wydziału, że m.in. pod tym kątem program studiów „wymaga poprawienia, unowocześnienia i wreszcie uelastycznienia”. Z tego względu zespół oceniający PKA zarekomendował uzupełnienie konstrukcji programów studiów tak, aby potwierdzały, że ich absolwent jest przygotowany do nowych wyzwań - wynikających z rozwoju cywilizacyjnego - z którymi mierzy się administracja (np. związanych z cyfryzacją - dokonywaniem czynności elektronicznych - czy zmianami przyrodniczymi).

Kierunkowe efekty uczenia się są spójne z efektami właściwego poziomu i profilu ogólnoakademickiego. Na studiach I stopnia skupiają się na podstawowej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych, natomiast w przypadku studiów II stopnia uzyskiwana wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne mają charakter pogłębiony i rozszerzony.

Jak wskazano w Raporcie Samooceny studentom kierunku administracja wpaja się wzorce „dobrego urzędnika”, który powinien działać w oparciu o prawo, zgodnie z zasadami uczciwości i bezstronności, niezależności, w sposób uwzględniający nie tylko interes jednostki, ale także interes społeczny; urzędnik ten powinien ponadto stosować Europejski kodeks dobrej praktyki administracyjnej.

Kierunek jest przypisany w 100% do dyscypliny nauki prawne. Jak wyjaśniono to w Raporcie Samooceny „podstawą funkcjonowania administracji publicznej jest prawo – przede wszystkim administracyjne, ale także np. cywilne. Znajomość prawa jest niezbędna dla realizacji znakomitej większości efektów uczenia się – od umiejętności i kompetencji w zakresie podjęcia pracy urzędniczej na średnich i wyższych szczeblach zarządzania w administracji publicznej, po samodzielne podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej.”

W dodatkowym wyjaśnieniu przekazanym zespołowi oceniającemu PKA Uczelnia wskazała, że „przypisanie kierunku w 100% do nauk prawnych jest zgodne z profilem studiów, programem i planem studiów oraz w pełni odpowiada sylwetce absolwenta tego kierunku. Zgodnie z aktualnie obowiązującą klasyfikacją dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w ramach nauk prawnych uwzględnia się także nauki o administracji (w zakresie związanym ze stosowaniem prawa w administracji). Sformułowania użyte przy redakcji poszczególnych efektów kierunkowych mają na celu wyłącznie wskazanie szerszego kontekstu stosowania prawa związanego z szeroko pojętą administracją. Nie ulega wątpliwości, że w ramach nauk prawnych występują także elementy i metody badawcze charakterystyczne dla innych dziedzin czy dyscyplin (ekonomia, matematyka, zarządzanie itd.). Nie znaczy to jednak, że ich uwzględnienie w poszczególnych efektach uczenia się przesądza o przypisaniu kierunku do tychże dziedzin i dyscyplin. Brak ostrych granic pomiędzy poszczególnymi dziedzinami i dyscyplinami oraz ich wzajemne przenikanie się daje uczelniom pewną swobodę w dokonywaniu kwalifikacji prowadzonych kierunków, w ramach przyznanej im konstytucyjnie autonomii.” Uczelnia powołała się także na dotychczasową praktykę PKA w tym zakresie względem innych uczelni. Ponadto zaznaczyła, że różnica rozwiązań w zakresie przypisywania kierunku administracja do określonej dyscypliny wynika „ze specyfiki w zakresie realizacji określonego kierunku na danej uczelni oraz z konstytucyjnie gwarantowanej autonomii uczelni w sposobie kwalifikacji kierunku do poszczególnych dyscyplin. Autonomia ta jest szczególnie cenna w sytuacji, gdy ustawowe kryteria są nieostre, a określony rozporządzeniem katalog dyscyplin wywołuje w środowisku naukowym daleko idące kontrowersje.”

Zespół oceniający PKA odnotowuje, że w programie studiów znajduje się tymczasem szereg przedmiotów, które w świetle ich sylabusów nie przynależą do nauk prawnych, lecz innych dyscyplin np. dyscypliny ekonomia, psychologia, socjologia czy zarządzanie. Trudno dopatrzeć się w nich wspomnianego przez Uczelnię „szerszego kontekstu stosowania prawa związanego z szeroko pojętą administracją” czy przenikania dyscyplin, gdyż zdają się one ograniczone do własnej jednej.

Na I stopniu takie przedmioty obejmują łącznie 33 punkty ECTS, czyli ok. 17% liczby punktów ECTS wymaganych dla ukończenia studiów:

- *metody zarządzania* (3 punkty ECTS),
- mikro- i makroekonomia (5 punktów ECTS),
- *negocjacje gospodarcze* (2 punkty ECTS),
- *podstawy marketingu* (2 punkty ECTS),
- *podstawy przedsiębiorczości* (3 punkty ECTS),
- *przedsiębiorstwo w gospodarce rynkowej* (3 punkty ECTS),
- *psychologia kierownictwa* (4 punkty ECTS),
- *psychologia ogólna z elementami psychologii społecznej* (4 punkty ECTS),
- *socjologia organizacji* (2 punkty ECTS),
- *statystyka z demografią* (2 punkty ECTS),
- *zarządzanie kapitałem ludzkim w organizacji* (3 punkty ECTS).

Na II stopniu wskazać można jako taki przedmiot *finanse przedsiębiorstw* (6 punktów ECTS), w którego sylabusie wskazano: "Efektywna realizacja kursu wymaga znajomości podstawowych zagadnień dotyczących ekonomii, finansów i zarządzania. Przydatna jest ponadto podstawowa wiedza i umiejętności z makroekonomii, mikroekonomii, matematyki i statystyki."

Podobnie w seminarium magisterskim dr hab. Mieczysław Sprengel, prof. UAM wprost wskazuje, że "Celem seminarium jest pogłębienie wiedzy, kompetencji i umiejętności studenta w zakresie nauk ekonomicznych oraz nauk o zarządzaniu, zapoznanie z podstawami warsztatu naukowego oraz pomoc metodyczna i merytoryczna podczas tworzenia pracy magisterskiej."

Z uwagi na powyższe zespół oceniający PKA zdecydował się sformułować zalecenie poprawnego przyporządkowania kierunku do dyscyplin zgodnie z koncepcją, celami, zakresem kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się.

Jednocześnie, jak wspomniano, rekomenduje się:

1. aktualizację "Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów" przez uwzględnienie aktualnego ustroju administracji (np. struktury Krajowej Administracji Skarbowej);
2. uzupełnienie konstrukcji programów studiów tak, aby potwierdzały, że ich absolwent jest przygotowany do nowych wyzwań - wynikających z rozwoju cywilizacyjnego - z którymi mierzy się administracja (np. związanych z cyfryzacją, dokonywaniem czynności elektronicznych czy zmianami przyrodniczymi);
3. uzupełnienie programu studiów o problematykę korporacji publicznych (samorządu terytorialnego oraz zawodowego) jak też – zwłaszcza w świetle wskazywanej ścieżki absolwenta obejmującej pracę w Krajowej Administracji Skarbowej – Ordynacji podatkowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1²(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni. Są one zasadniczo powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w dyscyplinie prawo.

Generalnie koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. W tym zakresie pożądana jest zarekomendowana aktualizacja "Możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów" przez uwzględnienie aktualnego ustroju administracji (np. organów Krajowej Administracji Skarbowej). Ponadto zasadne jest zarekomendowane uzupełnienie konstrukcji programów studiów tak, aby ich absolwent był przygotowany do nowych wyzwań, z którymi mierzy się administracja (np. związanych z cyfryzacją, dokonywaniem czynności elektronicznych czy zmianami przyrodniczymi).

²W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Kryterium zostało uznane za spełnione częściowo, a nie w pełni, gdyż:

1. Koncepcja i cele kształcenia wyłaniające się z programu studiów nie w pełni mieszczą się w dyscyplinie nauki prawne, do których kierunek jest w 100% przyporządkowany. Analiza konstrukcji programów studiów prowadzi do konkluzji, że obejmuje on także inne dyscypliny niż prawo (zarządzanie, ekonomię, psychologię, socjologię), istotne w pracy administratywisty. Przedmioty inne niż z zakresu nauk prawnych nie posiadają wyraźnego kontekstu prawnego (por. stanowisko interpretacyjne nr 5/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 r.), lecz są w całości właściwe dla dyscyplin, do których przynależą. W rezultacie rzeczywista pewna interdyscyplinarność kierunku - rzeczywiście z wiodącą rolą dyscypliny nauki prawne – nie znajduje potwierdzenia w przypisaniu kierunku do właściwych dyscyplin. Z tego względu zalecono poprawne przyporządkowanie kierunku do dyscyplin zgodnie z koncepcją, celami, zakresem kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się.
2. Koncepcja kształcenia na studiach II stopnia nie przedstawia ich rzeczywistego otwarcia na absolwentów innych kierunków, niż administracja, wraz ze specyfiką - w szczególności wymagań - jaką to dla takich studentów niesie, co zalecono zmienić. Obecnie istnieje możliwość uzyskania tytułu magistra na kierunku „Administracja” UAM przez studenta, który nie osiągnął efektów uczenia właściwych dla studiów I stopnia, a które mają kluczowe znaczenie dla kierunku „Administracja”, np. gdy student ten ukończył jako studia I stopnia inny kierunek. Otwarcie studiów II stopnia na takie osoby powinno być uwzględnione w koncepcji kształcenia, aby rzeczywista sylwetka absolwenta odpowiadała zakładanej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

1. Zaleca się poprawne przyporządkowanie kierunku do dyscyplin zgodnie z koncepcją, celami, zakresem kształcenia i zakładanymi efektami uczenia się;
2. Zaleca się modyfikację koncepcji kształcenia na studiach II stopnia, aby przedstawiała ich rzeczywiste otwarcie na absolwentów studiów I stopnia innych kierunków, niż administracja, wraz ze specyfiką – w szczególności wymagań - jaką to dla takich studentów niesie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów uporządkowano wg tzw. *modułów kształcenia* (*moduł zajęć z zakresu nauk podstawowych, moduł zajęć obowiązkowych* [innych niż podstawowe] *i do wyboru, moduł zajęć o charakterze praktycznym* i wreszcie *moduł zajęć oferowanych na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów WPiA*), przy czym na studiach II stopnia nie przewidziano modułu zajęć o charakterze praktycznym.

Treści programowe na kierunku administracja w większości uwzględniają zakres dyscypliny nauki prawne, z zastrzeżeniem uwag poczynionych przy opisie kryterium 1, i zasadniczo gwarantują realizację kierunkowych efektów uczenia się, z zastrzeżeniem omówionych dalej zagrożeń dla realizacji kierunkowych efektów uczenia się K_U02, K_U04, K_U05, K_U06 i K_U07 z uwagi na niedostateczne wykorzystanie form ćwiczeniowych i projektowych. I tak np. na studiach I stopnia przedmiot *prawoznawstwo* związany jest z realizacją m.in. efektów K_W01, K_W02, K_U01 – K_U05 czy w zakresie kompetencji społecznych K_K01 oraz K_K04. W ramach wskazania przykładowych powiązań treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się można odnotować, że przedmiot *prawo konstytucyjne* w zakresie wiedzy realizuje efekty K_W01 – K_W06, w zakresie umiejętności K_U01 – K_U06, a w zakresie kompetencji społecznych efekty K_K01 oraz K_K04. Z kolei np. *język obcy* gwarantuje realizację wszystkich kierunkowych efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych (K_K01-K_K06). Przykładem powiązań treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się na studiach II stopnia mogą być treści podejmowane choćby w ramach przedmiotu *prawo unii europejskiej*, które uwzględniają siedem efektów w zakresie wiedzy i umiejętności (K_W01-K_W07 i K_U01-K_U07) i pięć w zakresie kompetencji społecznych (K_K01-K_K04 oraz K_K06).

Treści programowe i sposób ich ujęcia w sylabusach spotyka się z pozytywną oceną zespołu oceniającego PKA, czego nie podważają dalsze zalecenia i rekomendacje doskonalące.

W toku studiów pierwszego stopnia studenci realizują 26 obowiązkowych przedmiotów kursowych, 7 przedmiotów wybranych ze stałych par przedmiotów alternatywnych oraz 12 zmiennych przedmiotów do wyboru. Ponadto, program studiów obejmuje lektorat języka obcego, *seminarium dyplomowe, przysposobienie biblioteczne, technologię informacyjną, praktykę zawodową* oraz – na studiach stacjonarnych – *wychowanie fizyczne*.

W toku studiów II stopnia studenci realizują 10 obowiązkowych przedmiotów kursowych oraz 11 zmiennych przedmiotów do wyboru. Poza tym program tych studiów obejmuje lektorat języka obcego i *seminarium magisterskie*. Program studiów II stopnia przewiduje następujące formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium (magisterskie), lektorat (języka obcego) oraz zajęcia w formie asynchronicznego e-learningu na studiach niestacjonarnych.

Przeprowadzona przez zespół oceniający PKA analiza doprowadziła do wniosku, że – biorąc pod uwagę możliwość przyjęcia na studia w świetle aktualnych warunków rekrutacji osoby nieposiadającej efektów uczenia się właściwych dla kierunku administracja I stopnia – program studiów II stopnia nie wyklucza uzyskania tytułu zawodowego magistra administracji przez osoby, które nigdy nie uczestniczyły w zajęciach z nauki administracji, prawa administracyjnego czy postępowania administracyjnego, a zatem przedmiotów kluczowych dla uzyskania kierunkowych efektów uczenia się i osiągnięcia przewidzianej sylwetki absolwenta („doskonale znający zasady funkcjonowania administracji publicznej”). Bez znajomości podstaw prawa administracyjnego (np. tego, czym jest decyzja administracyjna), nauczanych na I stopniu, trudno o sprawną realizację takich przedmiotów jak *postępowanie sądowoadministracyjne* (np. trudno o naukę zakresu właściwości rzeczowej sądów administracyjnych z odwołaniem do wspomnianego pojęcia decyzji administracyjnej); sygnalizowana

przez władze Wydziału możliwość wymagania w ramach tych zajęć znajomości treści podstawowych nie jest optymalna i może grozić spowolnieniem procesu dydaktycznego. Z tego względu zespół oceniający PKA zaleca uzupełnienie programu studiów II stopnia uwzględniające okoliczność, że osoby przyjęte na studia II stopnia - zwłaszcza z innych kierunków niż administracja - mogą wymagać uzupełnienia wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu prawoznawstwa, prawa administracyjnego i nauki o administracji oraz postępowania administracyjnego. Przy tym skutek kształcenia na studiach II stopnia efekty uczenia się wynikające z tych zakresów powinny być odpowiednio pogłębione. Z tego względu zespół oceniający PKA dodatkowo rekomenduje uzupełnienie programu studiów II stopnia o przedmioty zapewniające naukę kluczowych zagadnień teoretycznych - np. prawa administracyjnego czy postępowania administracyjnego – na poziomie zaawansowanym (stopień pogłębiony), stosownie do kierunkowych efektów uczenia się K_W01, K_W02, K_W03 i K_U06.

Na studiach stacjonarnych I stopnia plan studiów przewiduje 2141 godzin zajęć, z czego zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów obejmują 2021 godzin. 714 godziny przypadają na zajęcia do wyboru w formie: wykładów ze zmiennych przedmiotów do wyboru (360 godzin), stałych par przedmiotów alternatywnych, z których studenci wybierają jeden przedmiot (204 godziny), lektoratów języków obcych (120 godzin) i seminariów licencjackich (30 godzin). Wymiar zajęć do wyboru stanowi ok. 35% godzin zajęć, które zgodnie z planem studiów wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Liczba przedmiotów do wyboru wynosi łącznie 12: 3 na I roku, 6 na II roku i 3 na III roku; wszystkie realizowane są w wymiarze 30 godzin. Wszystkie zajęcia do wyboru wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów.

Na studiach niestacjonarnych I stopnia plan studiów przewiduje 2081 godzin zajęć, w tym 1000 godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. Zajęcia do wyboru – analogicznego typu jak w przypadku studiów stacjonarnych – obejmują 714 godzin, z czego 365 przypada na zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, a 349 na asynchroniczny e-learning. Liczba fakultetów i ich rozłożenie na poszczególnych latach studiów jest identyczne jak w przypadku studiów stacjonarnych. Każdy fakultet jest realizowany w wymiarze 15 godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów i 15 godzin asynchronicznego e-learningu.

Na studiach stacjonarnych II stopnia plan studiów przewiduje 832 godziny zajęć; wszystkie wymagają bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów. 510 godzin przypada na zajęcia do wyboru w formie: wykładów ze zmiennych przedmiotów do wyboru (330 godzin), lektoratów języków obcych (60 godzin) i seminariów magisterskich (120 godzin). Liczba fakultetów wynosi łącznie 11: 5 na I roku i 6 na II roku; wszystkie realizowane są w wymiarze 30 godzin.

Na studiach niestacjonarnych II stopnia plan studiów przewiduje 832 godziny zajęć, z czego 427 wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, a także 405 godzin asynchronicznego e-learningu. Zajęcia do wyboru – analogicznego typu jak w przypadku studiów stacjonarnych – obejmują 510 godzin, z których 276 wymaga bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, a 234 przypadają na asynchroniczny e-learning. Liczba fakultetów i ich rozłożenie na poszczególnych latach studiów jest

identyczne jak w przypadku studiów stacjonarnych; każdy fakultet jest realizowany w wymiarze 12 godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów i 18 godzin asynchronicznego e-learningu.

Mając na względzie rekomendację poczynioną przez zespół oceniający PKA przy ocenie kryterium 1 oraz dążąc do wymaganego standardem 2.1 zapewnienia w programie studiów uwzględniania aktualnego stanu wiedzy – w tym związanego z nowymi wyzwaniami cywilizacyjnymi, technologicznymi, klimatycznymi itd., z którymi przychodzi mierzyć się administracji publicznej – zespół zaleca zwiększenie liczby godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z prowadzącymi, w szczególności na studiach II stopnia, przy jednoczesnym ograniczeniu liczby punktów ECTS w przypadku zajęć wyłącznie prowadzonych w formie wykładu, gdyż zwiększenie liczby godzin ćwiczeń zmniejszy zapotrzebowanie na godziny związane z przygotowywaniem się studentów do wykładów. Zwiększenie liczby godzin zajęć pozwoli poszerzyć ofertę programową o nowe, pożądane z perspektywy nowych wyzwań administracji przedmioty, jak też z perspektywy wzmocnienia realizacji kierunkowych efektów uczenia się. Dotychczas mimo zachodzących w ostatnich latach zmian określanych wprost mianem „ekspansji prawa administracyjnego” (zob. J. Lemańska, *Ekspansja prawa administracyjnego w dobie pandemii – incydent czy prawo administracyjne przyszłości*, w: *Kryzys, stagnacja, renesans? Prawo administracyjne przyszłości. Księga jubileuszowa profesora dr hab. Jacka Jagielskiego*, red. M. Wierzbowski, M. Cherka, P. Gołaszewski, J. Piecha, Warszawa 2021), wymiar godzinowy studiów nie uległ zwiększeniu, co może w perspektywie doprowadzić do pominięcia w ich ramach aktualnego stanu wiedzy.

Liczba oferowanych studentom przedmiotów do wyboru formalnie pozwala na uzyskanie ponad 30% punktów ECTS. Jeśli chodzi o zajęcia realizowane w tygodniu (tj. od poniedziałku do piątku), to w roku akademickim 2021/2022, Wydział uruchamia zajęcia z 40 takich przedmiotów w semestrze zimowym i 20 w semestrze letnim; co się zaś tyczy zajęć realizowanych w weekendy – odpowiednio 13 przedmiotów w semestrze zimowym (Uczelnia dolicza do tego 1 w piątek wieczór) i 9 w semestrze letnim. Studenci stacjonarni i niestacjonarni mają formalnie równy dostęp do pełnej – zarówno więc „tygodniowej”, jak i „weekendowej” – oferty zajęć z przedmiotów do wyboru. Do zajęć do wyboru zaliczane są także seminaria licencjackie i magisterskie, ponieważ studenci swobodnie wybierają promotora (z uwzględnieniem ich wyników w nauce i dostępności miejsc, która jest jednak duża) i tym samym tematykę seminarium.

W ocenie zespołu oceniającego PKA refleksji władz Wydziału wymaga organizacja studiów niestacjonarnych, w tym programu, w aspekcie przedmiotów do wyboru. Choć formalnie oferowane są dla tych studentów zajęcia zarówno w tygodniu między poniedziałkiem a piątkiem, jak i w weekendy, to zainteresowanie zajęciami w dni robocze jest znikome (uczestniczy w nim zaledwie 6 studentów studiów niestacjonarnych). Studenci niestacjonarni wybierają niemal wyłącznie zajęcia weekendowe. Analiza wykazu tych zajęć wskazuje, że część z nich ma nieoczywisty związek z koncepcją ocenianego kierunku (np. zajęcia *prawo i literatura*, *prawo umów handlowych wraz z instrumentami zabezpieczenia wiarytelności, fuzje, przejęcia, podziały i przekształcenia spółek* czy *niekatolickie związki wyznaniowe w Polsce - ustrój i organizacja*). Jednocześnie w świetle programu studiów niestacjonarnych II stopnia kierunku administracja student obowiązany jest do realizacji w trakcie studiów 11 przedmiotów do wyboru, zaś przedłożona liczba przedmiotów do wyboru w weekendy wynosi 13 (niektóre przedmioty są prowadzone w dwóch terminach weekendowych). W rezultacie swoboda wyboru zajęć przez studentów odbywających studia weekendowo – nawet uwzględniając różnice między semestrami - staje się w praktyce niewielka, jeśli nie pozorna. Zgodnie zaś z § 3 ust. 3 ustawy program studiów musi umożliwiać studentowi realny wybór zajęć, którym przypisano punkty

ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie. Z tego względu zespół oceniający PKA zaleca uzupełnienie listy realizowanych w soboty i niedziele przedmiotów do wyboru dedykowanych dla studentów studiów niestacjonarnych o przedmioty odpowiadające celom i koncepcji kształcenia (np. z zakresu poszczególnych specjalizacji prawa administracyjnego).

Zajęcia prowadzone są w formach wykładów, ćwiczeń, seminariów dyplomowych i magisterskich, lektoratów z języków obcych, praktyk zawodowych i wreszcie zajęć wychowania fizycznego. Wykłady są dobrowolne, pozostałe formy zajęć dydaktycznych co do zasady wymagają obecności studenta. Przez ćwiczenia Uczelnia rozumie zasadniczo pracę z tekstem, metodę analizy przypadków, metodę ćwiczeniową i pracy w grupach, natomiast rzadziej – metodę projektu, redakcji czy symulacji. Z kolei metody kształcenia wykorzystywane na zajęciach seminaryjnych wzmacniają u studentów umiejętności i kompetencje analityczne, retoryczne (argumentacyjne), komunikacyjne i pisarskie, niezbędne w dyskusji, prowadzeniu własnych badań i przygotowaniu pracy licencjackiej i magisterskiej (w tym formułowania i analizy problemów badawczych, doboru metod i narzędzi badawczych, analizy i selekcji informacji, opracowania i prezentacji wyników badań). Wykłady umożliwiają osiągnięcie efektów kierunkowych przede wszystkim w zakresie wiedzy (choć są one często wszechstronne i służą realizacji także efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych), z kolei efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych osiągane są zazwyczaj z wykorzystaniem pozostałych metod kształcenia.

W ankietach studenckich wyraźnie wskazywana jest wciąż niedostateczna przydatność zajęć prowadzonych na kierunku do potrzeb przyszłej pracy, sygnalizowana jest też zdecydowanie zbyt mała liczba zajęć rozwijających umiejętności praktyczne. W tym kontekście z bardzo pozytywną oceną zespołu oceniającego PKA spotyka się zrozumienie dla wskazanego wyzwania przedstawione podczas spotkania z władzami Wydziału, które zadeklarowały zdecydowanie szersze wprowadzenie do programu studiów I i II stopnia obowiązkowych zajęć o charakterze warsztatowym, rozwijającym umiejętności praktyczne odpowiadające na potrzeby interesariuszy zewnętrznych - otoczenia społeczno-gospodarczego (przyszłych miejsc pracy studentów np. urzędów administracyjnych) - bez uszczerbku dla ogólnoakademickiego profilu studiów.

W ocenie zespołu oceniającego PKA potrzeba zwiększenia liczby zajęć o charakterze ćwiczeń, jak też form projektowych znajduje potwierdzenie w kierunkowych efektach uczenia się w zakresie umiejętności, jak też koresponduje z oczekiwaniami interesariuszy zewnętrznych oraz kreśloną sylwetką absolwenta kierunku. Z tego względu zaleca się zwiększenie liczby godzin zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń (warsztatów) kształcących umiejętności i stosowanie wiedzy. Dotyczy to w szczególności przedmiotu *prawoznawstwo* oraz przedmiotów procesowych i twórczych - *postępowanie egzekucyjne w administracji* (III rok studiów I stopnia) oraz *postępowanie sądowoadministracyjne* (I rok studiów II stopnia) i *legislacja w administracji* (II rok studiów II stopnia), jak też uzupełnienia o ćwiczenia wiodącego dla kierunku przedmiotu *nauka administracji*. Kolejno z tych przyczyn rekomenduje się uzupełnienie treści programowych przedmiotu *postępowanie sądowoadministracyjne* o zagadnienia związane z wykonywaniem wyroków sądów administracyjnych przez administrację oraz o formę projektową z zakresu formułowania odpowiedzi na skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego przez organ administracji, co potwierdzi spełnienie kierunkowych efektów uczenia się K_U02, K_U04, K_U05 i K_U06. Ponadto rekomenduje się uzupełnienie formy zaliczenia przedmiotu *postępowanie administracyjne* (ćwiczenia) obligatoryjnie o podlegający ocenie pisemny projekt decyzji administracyjnej lub uzasadnianego postanowienia,

co potwierdzi spełnienie kierunkowych efektów uczenia się K_U06 oraz K_U07 oraz sprzyjać będzie osiągnięciu oczekiwanej przez Uczelnię sylwetki absolwenta.

Powtórzyć również należy także w odniesieniu do kryterium 2 rekomendację wynikającą z otoczenia społeczno-gospodarczego (przyszłych miejsc pracy w urzędzie miejskim, marszałkowskim, starostwie itd.) – uzupełnienia programu studiów o przedmiot poruszający w sposób pogłębiony temat korporacji publicznych (samorządu terytorialnego oraz zawodowego) jak też - zwłaszcza w świetle wskazywanej ścieżki absolwenta obejmującej pracę w Krajowej Administracji Skarbowej - o przedmiot na temat Ordynacji podatkowej. W ocenie zespołu oceniającego PKA treści z tych zakresów choć są prezentowane na zajęciach (np. problematyka korporacji prawa publicznego na *prawo administracyjne*; Ordynacja podatkowa na *podatki i prawo podatkowe*), to w stopniu niewspółmiernym do roli w zapewnieniu przewidzianej sylwetki absolwenta kierunku, jak też do preferencji samych studentów, którym dają wyraz wybierając praktyki zawodowe w zdecydowanej większości w organach samorządu terytorialnego oraz w organach administracji skarbowej. Stąd uzasadnione jest, aby obie wskazane materie zostały wydzielone jako odrębne przedmioty obowiązkowe.

Wymiar seminarium licencjackiego wynosi na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia 30 godzin (po 15 w dwóch ostatnich semestrach), natomiast wymiar seminarium magisterskiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia – 120 godzin (po 30 w każdym semestrze). Zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na studiach niestacjonarnych grupy seminaryjne liczą od 8 do 12 studentów. Dopuszcza się też prowadzenie seminariów licencjackich oraz magisterskich w formie regularnych, indywidualnych konsultacji organizowanych przez promotora dla pozostałych pod jego opieką studentów – jest to możliwe w przypadku, gdy do utworzenia grupy seminaryjnej nie doszło z uwagi na niewystarczającą liczbę zapisanych studentów. Uczelnia deklaruje, że studenci są przygotowywani do prowadzenia badań naukowych w trakcie seminariów licencjackich i magisterskich.

W trakcie spotkania zespołu oceniającego PKA z władzami wydziałowymi zasygnalizowały one prowadzone prace koncepcyjne nad zmianą formuły pracy licencjackiej w kierunku formy bardziej syntetycznej i odpowiadającej charakterowi naukowemu pracy administratywistycznej. Refleksja w tym kierunku spotyka się z aprobatą zespołu oceniającego PKA, który wspiera ją rekomendując rozważenie zmiany formuły pracy licencjackiej w kierunku przekształcenia jej w artykuł naukowy lub, na wzór francuski, raport z praktyk zawodowych (fr. *rapport de stage*) zawierający analizę i wnioski dotyczące aspektów wiedzy uzyskanej w toku studiów w korelacji z przebiegiem praktyk – wraz z odpowiednią zmianą formuły seminarium licencjackiego. Zabieg ten nie powinien przy tym prowadzić do obniżenia jakości prac, czemu sprzyjać będzie zachowanie ich podwójnej recenzji oraz egzaminu dyplomowego.

Jednocześnie zróżnicowany poziom weryfikowanych przez zespół oceniający PKA prac dyplomowych (w tym powierzchowność czy braki występujące w części z nich) może mieć źródło w - wynikających z niedostatku godzin seminaryjnych i nadmiernej liczby dyplomantów przypadających na promotora - niedostatecznych możliwościach opieki nad dyplomantami sprawowanej przez promotorów. Potrzeby w tym zakresie zostały zasygnalizowane przez nauczycieli akademickich także w trakcie spotkania z zespołem oceniającym PKA. Uzasadnia to, w ocenie zespołu, zalecenie zwiększenia liczby godzin z seminarium licencjackiego oraz wsparcie dla prowadzenia seminariów dyplomowych (promowania prac dyplomowych) w mniejszych niż maksymalny limit (obecnie ustalony: 12 osób) grupach licencjackich i magisterskich. Zbyt liczne grupy mogą stwarzać zagrożenia dla zapewnienia

odpowiedniej, indywidualnej opieki promotora nad każdą z prac, gdyż zmuszony jest w takim przypadku do dzielenia swojego czasu na większą liczbę studentów, zatem poświęca go mniej każdemu z nich.

W ankietach studenci zwracają też uwagę na problem niedostatecznego rozwoju kompetencji językowych na ocenianym kierunku. Nie ulega zaś wątpliwości, że wysokie umiejętności w tym zakresie, kultura języka oraz zdolność posługiwania się specjalistycznym językiem prawniczym i administratywnym są kluczowe zarówno do prowadzenia badań naukowych we wskazanym obszarze, jak i do wykonywania pracy zawodowej w administracji. Mają też przełożenie na poziom prac dyplomowych, co potwierdza także weryfikacja tych prac dokonana w trakcie wizytacji. Z tego względu zespół oceniający PKA rekomenduje wprowadzenie odrębnego przedmiotu z zakresu języka polskiego rozwijającego kompetencje językowe na gruncie specjalistycznego języka prawniczego i administracyjnego.

Analiza prac dyplomowych (poziomu językowego) oraz spotkanie ze studentami ocenianego kierunku doprowadziło zespół oceniający PKA do stwierdzenia szczególnej potrzeby zapewnienia zajęć dedykowanych dla studentów cudzoziemców uzupełniających ich kompetencje językowe – w szczególności w piśmie - z zakresu języka polskiego, w tym specjalistycznego dla zagadnień administracyjnych. Stąd zespół oceniający PKA rekomenduje wprowadzenie takich zajęć.

Dotychczasowy program studiów był wielokrotnie nowelizowany, co prowadzi do osłabienia jego czytelności, a z pewnością utrudnia ustalenie aktualnej treści programu. Z tego względu zespół oceniający PKA rekomenduje rozważenie uchwalenia nowych programów studiów zamiast kolejnej nowelizacji, co powinno zapewnić przejrzystość programów.

Zajęcia odbywają się aktualnie w trzech formach: tradycyjnej (z udziałem studentów przebywających w budynku dydaktycznym Wydziału), zdalnej albo hybrydowej; w ramach tej ostatniej formy zajęcia prowadzone z udziałem studentów w budynku Wydziału są dodatkowo transmitowane w formie wideokonferencji studentom uczestniczącym w tych zajęciach przed ekranami komputerów. Władze Wydziału trafnie konstatują, że kształcenie zdalne może mieć charakter uzupełniający w stosunku do kształcenia tradycyjnego, nie zaś wiodący. Hospitacje zajęć potwierdziły ich wysoki poziom.

Warto dodać, że regulacje dotyczące studiowania na UAM w ogólności, a także na Wydziale, uwzględniają zróżnicowane potrzeby grupowe i indywidualne, a także potrzeby studentów z niepełnosprawnością. Każdy ze studentów, po spełnieniu określonych wymogów, ma również możliwość realizowania indywidualnej ścieżki kształcenia.

W odniesieniu do praktyk:

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do kierunku studiów. Odpowiednie odniesienie efektów uczenia się dla praktyk do efektów uczenia się dla kierunku znajduje się w sylabusie.

Celem praktyk jest nabycie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych związanych z praktycznym funkcjonowaniem administracji. Program praktyk dla kierunku administracja jest załącznikiem do Regulaminu praktyk na Wydziale i wskazuje, że w trakcie praktyki student powinien:

1. zapoznać się z zadaniami i merytoryczną działalnością urzędu;

2. zapoznać się z zadaniami w ramach szeroko rozumianego postępowania administracyjnego (jurysdykcyjnego, w sprawie wydawania zaświadczeń, skarg i wniosków, egzekucyjnego, ew. sądowo - administracyjnego i in.);
3. zapoznać się z zagadnieniami związanymi z przeprowadzeniem postępowania wyjaśniającego, przygotowaniem, wydawaniem i wykonywaniem decyzji administracyjnych, ew. udziałem organu administracji publicznej w postępowaniu przed sądem administracyjnym oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
4. zapoznać się z podstawami biurowości i z zasadami sporządzania dokumentacji;
5. nabyć podstawową umiejętność segregacji i archiwizowania dokumentacji; nabyć podstawową umiejętność rejestracji dokumentów przychodzących i wychodzących.

Praktyki zawodowe na kierunku administracja przewidziane są na I stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych - najpóźniej do dnia zakończenia okresu zajęć dydaktycznych trzeciego roku studiów. Mają one charakter obowiązkowy i pozwalają uzyskać 5 punktów ECTS. Wymiar praktyk wynosi 120 godzin, realizowanych w okresie nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Studenci mogą odbyć praktykę u dwóch różnych praktykodawców, którymi mogą być dowolne jednostki organizacyjne stanowiące lub stosujące prawo (np. urzędy administracji rządowej centralnej, terenowej, administracji samorządowej, sądy, prokuratura, urzędy, kancelarie organizacje pozarządowe). Dzięki temu studenci mogą pozyskać doświadczenie zawodowe zarówno w pracy w strukturach organów publicznych, jak i prywatnych.

Analiza 100 pierwszych skutecznie ubiegających się o zaliczenie praktyk studentów w roku akademickim 2020/2021 wskazuje orientacyjną popularność miejsc realizacji praktyk:

- organy samorządu terytorialnego – 60 studentów;
- administracja skarbową – 20 studentów;
- kancelarie prawne – 10 studentów;
- fundacje i stowarzyszenia – 10 studentów.

Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standardowa formuła realizacji i zaliczenia praktyk (tzw. modelowa) obejmuje:

1. Zawarcie porozumienia pomiędzy Uniwersytetem, a podmiotem, w którym realizowane będą praktyki. Porozumienie określa studentów praktykantów, obowiązki praktykodawcy i Uniwersytetu, opiekunów praktyk z Uniwersytetu i od praktykodawcy. Wzór porozumienia jest załącznikiem do zarządzenia Rektora UAM nr 144/2021/2022 z dnia 12 października 2021 r. w sprawie organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych (Regulamin praktyk na UAM) i Regulaminu praktyk na Wydziale.
2. Realizacja praktyk w podmiocie.

Przebieg praktyk dokumentuje się w dzienniku praktyk. Student prowadzi dziennik praktyk opisując w nim czynności podejmowane w ramach praktyk (wyszczególnienie zajęć, uwagi i wnioski studenta) i czas poświęcony na praktykę (data, liczba godzin pracy). Podmiot, u którego praktyki zostały odbyte,

potwierdza w dzienniku praktyk fakt ich odbycia i formułuje w nim opinię o praktykancie wraz z uzasadnieniem.

3. Przedłożenie opiekunowi praktyk dokumentacji tj. wypełnionego dziennika praktyk oraz opinii praktykodawcy.

Zgodnie z § 12 ust. 2 Regulaminu praktyk na kierunku administracja podstawę zaliczenia praktyk stanowią zapisy w dzienniku praktyk. Podmiot, u którego praktyki zostały odbyte, potwierdza w dzienniku fakt ich odbycia i formułuje w nim opinię o praktykancie. Dokumentacja praktyk jest weryfikowana w zakresie miejsca odbywania praktyk, czynności wykonywanych przez studenta w ich trakcie oraz sporządzonej o nim opinii. Prawidłowość przedłożonej dokumentacji sprawdza się pod kątem zakresu zajęć, rzetelności i poprawności wpisów. Opiekun praktyk zalicza je studentowi po zweryfikowaniu przedstawionej dokumentacji i wyjaśnieniu ewentualnych niejasności. Zaliczenie odnotowuje się w systemie USOS.

Wydział dopuszcza też zaliczenie na poczet praktyk obowiązkowych aktywności lub pracy studenta, odbywającej się na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku cywilnoprawnego, w tym w ramach wolontariatu o ile rodzaj tej aktywności lub pracy odpowiada efektom uczenia się zakładanym dla kierunku studiów, a w szczególności celowi oraz programowi praktyk. Podstawą zaliczenia praktyk jest zaświadczenie przedłożone przez reprezentanta podmiotu, w którym byłyby realizowane takie praktyki (wraz z informacją o zakresie wykonywanych obowiązków). Obligatoryjnym elementem zaświadczenia jest opinia o studencie - praktykancie z uzasadnieniem. W ramach tej formuły nie ma wymogu zawarcia porozumienia z podmiotem, w którym realizowane są praktyki, a także wypełnienia i przedłożenia dziennika praktyk.

Na poczet praktyk możliwe jest zaliczenie prowadzenia przez studenta przez okres co najmniej 3 miesięcy działalności gospodarczej na podstawie wpisu do właściwego rejestru, o ile działalność ta odpowiada celowi praktyk i zapewnia realizację ich programu. Zaliczenie następuje wówczas na podstawie potwierdzonej kserokopii zgłoszenia tej działalności do właściwego rejestru i dowodu dokonania trzech kolejnych przelewów do ZUS potwierdzających odprowadzenie przez przedsiębiorcę składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu jej prowadzenia. Opiekun praktyk weryfikuje ponadto, czy prowadzona działalność faktycznie odpowiada celowi praktyk i zapewnia realizację ich programu.

Analiza 100 pierwszych skutecznie ubiegających się o zaliczenie praktyk studentów w roku akademickim 2020/2021 pokazuje orientacyjną popularność poszczególnych formuł realizacji praktyk:

- z formuły modelowej skorzystało 38 studentów,
- na podstawie umów o pracę 61 studentów,
- na podstawie prowadzonej działalności gospodarczej 1 student.

W tzw. modelowej formule sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę wykonywanych zadań i stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Jednak w przypadku praktyk zaliczanych na podstawie pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej wydają się niewystarczające. Ponadto zaliczanie praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej jest niezgodne z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Zgodnie z § 15 Regulaminu praktyk na kierunku (uchwała Rady Programowej kierunku administracja z dnia 24 czerwca 2021 r) nadzór nad odbywaniem i przebiegiem praktyk sprawuje opiekun praktyk, powołany przez dziekana Wydziału Prawa i Administracji dla danego kierunku studiów spośród nauczycieli akademickich wydziału. Zadania opiekuna praktyk obejmują:

1. zawieranie porozumienia o realizację praktyk w imieniu Wydziału Prawa i Administracji;
2. kontrola odbywania i przebiegu praktyk w zakresie ich zgodności z porozumieniem, programem oraz obowiązującymi przepisami, w szczególności Regulaminem;
3. podejmowanie decyzje w sprawie zaliczenia praktyk;
4. podejmowanie innych potrzebnych decyzji w sprawach związanych z realizacją postanowień Regulaminu.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk biorąc pod uwagę realizowane zadania, wymiar praktyk i liczbę studentów.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady.

§ 41 Regulaminu studiów upoważnia radę programową kierunku studiów do określania zasad organizowania, odbywania, nadzorowania i zaliczania obowiązkowych praktyk studenckich na danym kierunku studiów, z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie zarządzeń rektorskich.

Regulamin praktyk dla UAM - Zarządzenie Rektora UAM nr 144/2021/2022 z dnia 12 października 2021 r. w sprawie organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych określa zasady organizacji obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Aktualny regulamin obowiązkowych studenckich praktyk zawodowych na Wydziale określony jest w uchwale nr 12/2020-2024 Rady Programowej kierunku administracja z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie zasad organizowania, odbywania, nadzorowania i zaliczania obowiązkowych oraz nieobowiązkowych praktyk studenckich dla kierunku studiów administracja oraz aktualizacji dokonanej uchwałą nr 19/2020-2024 Rady Programowej z dnia 17 grudnia 2021 r.

Wydział Prawa i Administracji współpracuje z Urzędem Miasta Poznania, Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz urzędami podpoznańskich gmin miejskich i wiejskich, w których studenci kierunku administracja odbywają praktyki. Z uwagi na ograniczenia pandemiczne zaniechano podpisywania umów ramowych, stałych, bowiem istniało, sygnalizowane przez potencjalnych praktykodawców, ryzyko, że nie będą one mogły być wykonywane.

Uczelnia zatem nie zapewnia miejsc praktyk, ale współpraca Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi (podpisane z częścią z nich umowy deklarują m.in. przyjmowanie studentów na praktyki) daje studentom możliwość odbywania praktyk i staży w wybranym przez siebie miejscu, odpowiadającym zainteresowaniom danego studenta. Wydział konsekwentnie dąży do systematycznego poszerzenia oferty praktyk, zawierając porozumienia o współpracy z kolejnymi interesariuszami. W ostatnim czasie

zawarto porozumienia m.in. z Prokuraturą Regionalną w Poznaniu, Polskim Centrum Mediacji, Sądem Okręgowym w Poznaniu oraz Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Poznaniu.

Obecnie system praktyk jest oceniany na Uczelni przy wykorzystaniu dwóch narzędzi:

- opiekun praktyk zbiera studenckie opinie na temat praktyk na kierunku administracja, a następnie wykorzystuje zebrane opinie do analizy, oceny i poprawy jakości kształcenia,
- ankiety oceny praktyk – narzędzie służące do badania opinii studentów na temat jakości odbywanych praktyk zawodowych, udostępnianego losowo wybranym studentom po ukończeniu przez nich praktyk. Analiza ankiety prowadzi do identyfikacji mocnych i słabych stron procesu kształcenia i do podjęcia wymaganych działań doskonalących.

Zespół oceniający PKA rekomenduje opracowanie i przyjęcie procedury oceny systemu praktyk (program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach), który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli otoczenia).

Rekapitulując na gruncie kryterium 2 rekomenduje się:

1. uzupełnienie treści programowych przedmiotu *postępowanie sądowoadministracyjne* o zagadnienia związane z wykonywaniem wyroków sądów administracyjnych przez administrację oraz o formę projektową z zakresu formułowania odpowiedzi na skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego przez organ administracji, co potwierdzi spełnienie kierunkowych efektów uczenia się K_U02, K_U04, K_U05 i K_U06;
2. uzupełnienie formy zaliczenia przedmiotu *postępowanie administracyjne* (ćwiczenia) o podlegający ocenie projekt decyzji administracyjnej lub uzasadnianego postanowienia, co potwierdzi spełnienie kierunkowych efektów uczenia się K_U06 oraz K_U07;
3. uzupełnienie programu studiów II stopnia o przedmioty zapewniające naukę kluczowych zagadnień teoretycznych - np. prawa administracyjnego czy postępowania administracyjnego – na poziomie zaawansowanym (stopień pogłębiony), stosownie do kierunkowych efektów uczenia się K_W01, K_W02, K_W03 i K_U06, oraz z uwagi na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego (przyszłych miejsc pracy w urzędzie miejskim, marszałkowskim, starostwie itd.) i wybory miejsca praktyk o przedmiot poruszający w sposób pogłębiony temat korporacji publicznych (samorządu terytorialnego oraz zawodowego) jak też - zwłaszcza w świetle wskazywanej ścieżki absolwenta obejmującej pracę w Krajowej Administracji Skarbowej – o odrębny przedmiot na temat Ordynacji podatkowej;
4. rozważenie zmiany formuły pracy licencjackiej w kierunku przekształcenia jej w artykuł naukowy lub, na wzór francuski, raport analityczny – wraz z odpowiednią zmianą formuły seminarium licencjackiego;
5. ponowną weryfikację i aktualizację liczby godzin pracy studenta na poszczególnych zajęciach przekładającą się na liczbę przypisanych punktów ECTS;
6. wprowadzenie zajęć uzupełniających kompetencje językowe - w szczególności w zakresie pisania - przez studentów-cudzoziemców z zakresu języka polskiego, w tym specjalistycznego dla zagadnień administracyjnych;

7. z uwagi na sygnalizowany przez studentów w ankietach brak rozwoju na studiach ich kompetencji językowych wprowadzenie do programów studiów przedmiotu z zakresu języka polskiego rozwijającego kompetencje językowe na gruncie języka prawniczego i administratywistycznego;
8. rozważenie uchwalenia nowych programów studiów zamiast kolejnej nowelizacji, aby zapewnić przejrzystość programów;
9. opracowanie i przyjęcie procedury oceny systemu praktyk (program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach), który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli otoczenia).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Treści programowe są zasadniczo zgodne z efektami uczenia się, choć pożądane jest udoskonalenie tych treści zwłaszcza na II stopniu, aby program dawał pewność uzyskania przez studentów odpowiednio pogłębionej wiedzy i umiejętności, w tym także w przypadku studentów przyjętych na ten stopień po ukończeniu innego kierunku niż kierunek administracja I stopnia. Treści programowe generalnie uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki prawne, jak również wyniki bardzo dobrej działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie, zasługują jednak na udoskonalenie przez zalecone wzmocnienie udziału w programie studiów przedmiotów szczególnie istotnych w pracy naukowej w obrębie problematyki administracyjnej w naukach prawnych, jak też w przyszłej pracy zawodowej określonej w koncepcji kształcenia.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, jeszcze zasadniczo umożliwiają studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się, niemniej mogą wystąpić trudności w tym zakresie zwłaszcza w przypadku kandydatów przyjętych na studia II stopnia bez uzyskania wcześniej odpowiednich efektów uczenia się na studiach I stopnia na kierunku administracja. Ponadto wskazane jest - także z perspektywy potrzeb sygnalizowanych przez studentów i interesariuszy zewnętrznych - istotne zwiększenie liczby godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich w formie ćwiczeń (warsztatów) kształtujących umiejętności i stosowanie wiedzy właściwej dla części kierunkowych efektów uczenia się. Mając na względzie ogólnoakademicki profil kierunku zalecono też zwiększenie liczby godzin z seminarium licencjackiego oraz wsparcie dla prowadzenia seminariów dyplomowych (promowania prac dyplomowych) w mniejszych niż maksymalny limit grupach licencjackich i magisterskich, gdyż weryfikacja prac dyplomowych doprowadziła do stwierdzenia w części z nich niedomagań (powierzchnowości potraktowania tematu, niedostatków językowych, niedostatecznego powiązania tematu z kierunkiem).

Metody kształcenia są generalnie zorientowane na studentów i zakładają motywowanie ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz stwarzają ogólną możliwość studentom osiągnięcia efektów uczenia się, w tym - zwłaszcza przez prace pisemne, w tym dyplomową - umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Wszelako z wizytacji – w tym analizy ankiet studentów - wyłania się silna potrzeba szerszej nauki wiedzy i umiejętności o charakterze praktycznym z perspektywy potrzeb absolwentów kierunku, jak też rozwijania ich kompetencji językowych (a w przypadku studentów-cudzoziemców także uzupełnienia). W tym celu zasadne jest szersze wykorzystanie form projektowych, jak też zwiększenie wykorzystania w programach studiów ćwiczeń.

Organizacja procesu nauczania zapewnia co do zasady efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się, choć poprawy wymaga organizacja niestacjonarnych studiów w celu wykluczenia dublowania się zajęć przy jednoczesnym poszerzeniu oferty weekendowych przedmiotów do wyboru.

Osiąganie i weryfikacja efektów uczenia się przypisanych do zajęć w postaci praktyk zawodowych, o ile nie są uregulowane w sposób szczególny, powinny przebiegać w sposób typowy dla wszystkich zajęć, to jest opierać się na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu. Nie znajduje żadnego umocowania prawnego działanie w postaci zaliczania praktyk zawodowych na podstawie indywidualnej, zawodowej aktywności studenta, wykazywanej przed rozpoczęciem studiów lub w ich trakcie, realizowanej w całości poza zajęciami w postaci praktyk zawodowych, organizowanych przez Uczelnię. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być stosowane przez Uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych.

Rekapitułując, kryterium zostało uznane za spełnione częściowo, a nie w pełni, gdyż:

1. program studiów II stopnia nie daje pewności uzyskania przez studentów odpowiednio pogłębionej wiedzy i umiejętności, w tym także w przypadku studentów przyjętych na ten stopień po ukończeniu innego kierunku niż kierunek administracja I stopnia;
2. liczba godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z prowadzącymi nie uległa zmianie mimo zachodzących poważnych zmian związanych z administracją (rozwojem nauki i praktyki z nią związanej), wymagających dodania nowych treści i przedmiotów;
3. lista prowadzonych w sobotę i niedzielę przedmiotów do wyboru dedykowanych dla studentów studiów niestacjonarnych rodzi wątpliwości co do rzeczywistej swobody wyborów przedmiotów przez studentów, zaś część z tych przedmiotów rodzi wątpliwości co do zgodności z celami i koncepcją kształcenia na kierunku „Administracja”;
4. z perspektywy kierunkowych efektów uczenia się w zakresie umiejętności, sylwetki absolwenta oraz potrzeb sygnalizowanych przez studentów w ankietach oraz interesariuszy zewnętrznych

- niedostateczna jest liczba godzin zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń (warsztatów) kształcących umiejętności i stosowanie wiedzy, weryfikowane w formach projektowych;
- 5. część prac dyplomowych cechuje się powierzchownością potraktowania tematu, jak też z części prac dyplomowych nie wynika związek tematu z kierunkiem „Administracja”;
- 6. wystąpiło zjawisko zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie programu studiów II stopnia uwzględniające okoliczność, że osoby przyjęte na studia II stopnia - zwłaszcza z innych kierunków niż administracja - mogą wymagać uzupełnienia wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu prawoznawstwa, prawa administracyjnego i nauki o administracji oraz postępowania administracyjnego (zalecenie powiązane z zaleceniem nr 2 do kryterium 1);
2. Zaleca się zwiększenie liczby godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z prowadzącymi, w szczególności na studiach II stopnia, przy jednoczesnym ograniczeniu liczby punktów ECTS w przypadku zajęć wyłącznie prowadzonych w formie wykładu;
3. Zaleca się uzupełnienie listy prowadzonych w sobotę i niedzielę przedmiotów do wyboru dedykowanych dla studentów studiów niestacjonarnych o dodatkowe przedmioty odpowiadające celom i koncepcji kształcenia;
4. Zaleca się - z perspektywy kierunkowych efektów uczenia się w zakresie umiejętności, sylwetki absolwenta oraz potrzeb sygnalizowanych przez studentów w ankietach oraz interesariuszy zewnętrznych - zwiększenie liczby godzin zajęć prowadzonych w formie ćwiczeń (warsztatów) kształcących umiejętności i stosowanie wiedzy;
5. Zaleca się zwiększenie liczby godzin z seminarium licencjackiego oraz wsparcie dla prowadzenia seminariów dyplomowych (promowania prac dyplomowych) w mniejszych niż maksymalny limit (obecnie ustalony: 12 osób) grupach licencjackich i magisterskich;
6. Zaleca się odejście od zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej lub prowadzonej działalności gospodarczej ze względu na niezgodność takiego podejścia z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz przyjęcie odpowiednich regulacji w tym zakresie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia I i II stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym na kierunku administracja odbywa się co roku na zasadach określonych we właściwej uchwale Senatu w sprawie warunków,

trybów oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na I rok studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych w danym roku akademickim.

O przyjęciu na studia stacjonarne decyduje miejsce na liście rankingowej będące wynikiem uzyskania równej lub większej liczby punktów powyżej progu punktowego ustalonego w trakcie rekrutacji przez podkomisję rekrutacyjną. Na studia stacjonarne I stopnia ranking liczony jest na podstawie ocen na świadectwie maturalnym (dojrzałości). Zasady przeliczania wyników na świadectwie dojrzałości określone są w Uchwale w zależności od trybu, w jakim kandydat uzyskał świadectwo maturalne (dojrzałości). Dla kandydatów, którzy zdawali tzw. nową maturę (egzamin maturalny), maturę IB lub maturę zagraniczną liczone są punkty z języka polskiego i języka obcego nowożytnego (waga 0,15 dla poziomu podstawowego oraz 0,3 dla poziomu rozszerzonego) oraz historii, matematyki lub wiedzy o społeczeństwie (waga 0,2 dla poziomu podstawowego oraz 0,4 dla poziomu rozszerzonego). Natomiast dla kandydatów, którzy zdawali tzw. starą maturę (egzamin dojrzałości) liczone są punkty z języka polskiego i języka obcego nowożytnego (waga 0,3) oraz historii, matematyki lub wiedzy o społeczeństwie (waga 0,4). Na studia stacjonarne II stopnia ranking liczony jest na podstawie oceny na dyplomie ukończenia studiów wyższych.

Warunki rekrutacji dopuszczają przyjęcie na studia II stopnia na kierunku administracja nie tylko osób legitymujących się tytułem zawodowym uzyskanym na studiach I stopnia tego kierunku, ale także absolwentów kierunków pokrewnych, przy czym pojęcie to nie jest sprecyzowane. Z informacji przekazanej przez Uczelnię wynika, że na II stopień ocenianego kierunku są przyjmowani nie tylko absolwenci kierunku administracja (I stopień) czy kierunku prawo, ale także przyjęto (na rok 2020/2021 oraz 2021/2022) absolwentów takich kierunków jak filologia, historia, pedagogika, geografia, turystyka i hotelarstwo czy logistyka inżynierska.

Jak słusznie przyznaje sama Uczelnia analizując w raporcie samooceny zagrożenia, zalicza się do nich "niekorzystne trendy społeczne promujące uzyskiwanie dyplomu ukończenia studiów wyższych możliwie niskim nakładem czasu i pracy – w przypadku studiów na kierunku administracja negatywny wpływ wskazanych trendów przejawia się w szczególności w: (i) konkurencji ze strony studiów administracyjnych prowadzonych na licznych uczelniach prywatnych, co sprzyja, szczególnie na studiach niestacjonarnych, oczekiwaniom obniżenia wymagań i poziomu nauczania, (ii) zajmowaniu lepszych miejsc przy rekrutacji na studia II stopnia przez absolwentów konkurencyjnych kierunków studiów, na których łatwiej uzyskać wyższe oceny na dyplomie, decydujące o przyjęciu na studia." Również w trakcie spotkania z nauczycielami akademickimi i władzami Wydziału sygnalizowany był problem konkurencji ze strony absolwentów studiów na innych uczelniach, legitymujących się tytułem zawodowym licencjata, który został nadany z wysoką notą nieodpowiadającą realnym kompetencjom (efektom uczenia się) dyplomanty będącego kandydatem na studia na kierunku administracja UAM. Zjawisko to faktycznie może skłaniać recenzentów prac dyplomowych na I stopniu kierunku administracja UAM do łagodniejszego oceniania tych prac, niż to właściwe, co nie sprzyja jakości kształcenia.

Z uwagi na powyższe zarekomendowano w przypadku rekrutacji na studia II stopnia wprowadzenie dodatkowo formy (np. egzaminu czy rozmowy kompetencyjnej) weryfikującej znajomość podstawowej materii związanej z kierunkiem (zagadnień organizacji administracji, prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego), niezbędnej dla podjęcia studiów na kierunku na II stopniu. Jednocześnie zarekomendowano dla zapewnienia spójności i przejrzystości warunków rekrutacji sprecyzowanie w nich rozumienia pojęcia "kierunki pokrewne". Nie oznacza to przy tym konieczności

wąskiego odczytania wskazanego pojęcia, w ocenie bowiem zespołu oceniającego połączenie studiów na kierunku administracja ze studiami nawet z kierunków ścisłych czy humanistycznych może być pożądane z perspektywy badań i pracy w administracji publicznej związanej z tymi kierunkami.

Zespół oceniający PKA odnotował też, że w odniesieniu do warunków rekrutacji zarówno na studia I, jak i II stopnia brakuje przepisów określających w przypadku studentów-cudzoziemców weryfikację tego, czy posiadają odpowiednie kompetencje językowe niezbędne do podjęcia studiów w języku polskim na ocenianym kierunku. Może to prowadzić do wypełnienia limitu miejsc przez kandydatów, którzy nie będą posiadali podstawowej kompetencji umożliwiającej studiowania. Mając na względzie stwierdzone w trakcie analizy prac dyplomowych pewne niedomagania w zakresie kompetencji językowych studentów-cudzoziemców, wskazane jest wprowadzenie odpowiedniej weryfikacji tych kompetencji na etapie rekrutacji kandydatów. Zespół oceniający PKA uznał, że na obecnym etapie wystarczająca jest w tym zakresie rekomendacja.

Wdrożenie wskazanych rekomendacji sprzyjać będzie rozwiązaniu dostrzeganego przez władze Wydziału problemu znacznego odsiewu studentów, szczególnie na studiach stacjonarnych I stopnia. Monitorowanie postępów studentów wykazało, że w roku 2019 cykl kształcenia ukończyło 77 osób, podczas gdy rozpoczęło go 160. W latach 2020 i 2021 liczby te wynosiły odpowiednio 68 i 173 oraz 67 i 167. Jak przekonująco wskazała Uczelnia, jedną z przyczyn jest powszechne zjawisko podejmowania studiów przez absolwentów innych kierunków, którzy uczestniczą w rekrutacji po to tylko, by możliwie przedłużyć korzyści wynikające z posiadania statusu studenta. W roku akademickim 2018/2019 na studiach stacjonarnych I stopnia po pierwszym roku skreślono dokładnie 50% studentów. W latach 2019/2020 oraz 2020/2021, procent ten był tylko nieznacznie mniejszy (odpowiednio 46% i blisko 48%). Taki stan rzeczy prowadzi do dysfunkcji organizowania, planowania i zarządzania studiami, z tego względu weryfikacja kompetencji i zainteresowania kandydatów z perspektywy kierunku administracja już na etapie rekrutacji pozwoli ustabilizować skład roczników studenckich i ułatwić organizację zajęć, sprzyjając ich jakości.

Uznawanie efektów uczenia się, uzyskanych na innych uczelniach (krajowych lub zagranicznych), następuje zarówno na etapie rekrutacji na studia, jak i w toku studiów. Zasady uznawania efektów uczenia się określa Regulamin Studiów. Każdy wniosek podlega indywidualnej ocenie i dotyczy w szczególności sytuacji związanych ze zmianą kierunku studiów czy przeniesieniem z innej uczelni.

Potwierdzanie efektów uczenia się jest powiązane z postępowaniem rekrutacyjnym na dany rok akademicki. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Procedura potwierdzania efektów uczenia się jest uregulowana. W ostatnich 6 latach nie wpłynął żaden wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania są podobne na studiach I stopnia oraz na studiach II stopnia i przebiegają według określonej procedury. Zgodnie z Regulaminem Studiów UAM prace licencjackie prowadzone są pod kierunkiem nauczyciela akademickiego co najmniej ze stopniem doktora. Natomiast prace magisterskie prowadzone są pod kierunkiem pracowników posiadających stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. W szczególnie uzasadnionym przypadku rada programowa kierunku studiów może upoważnić do kierowania pracą magisterską nauczyciela akademickiego ze stopniem doktora. Student dokonuje wyboru promotora.

W Raporcie samooceny wskazano, że tematyka prac dyplomowych koresponduje z zakresem seminarium dyplomowego prowadzonego przez danego promotora, a także z działalnością naukową prowadzoną na Wydziale. Corocznie podlega ona zatwierdzeniu przez właściwą radę programową.

Natomiast wybór konkretnego tematu pracy dyplomowej dokonywany jest przez studenta po konsultacji z promotorem. Zespół oceniający PKA w toku analizy prac dyplomowych stwierdził, że zgodność niektórych tematów prac z kierunkiem administracja może być uznana za wątpliwą, gdyż treść prac nie odnosiła się do zagadnień mogących mieć bezpośrednie znaczenie dla nawet szeroko rozumianej administracji. Z tego względu rekomenduje się wzmocnienie pieczy nad odpowiednimi tematami i wykonaniem prac magisterskich, aby w każdym przypadku pozostawały w związku z kierunkiem studiów (był wykazany ich związek z administracją).

Promotor i recenzent wpisują recenzje pracy. Komisja przeprowadzająca egzamin dyplomowy składa się z 3 osób – przewodniczącego, promotora oraz recenzenta. Student odpowiada na 3 pytania: 2 losowane z listy pytań egzaminacyjnych przewidzianej na egzamin dyplomowy z danej specjalizacji oraz jedno zadawane przez recenzenta.

Przeprowadzona przez zespół oceniający PKA analiza recenzji prac dyplomowych oraz wystawionych ocen wskazuje, że oceny te są wysokie nawet w przypadku prac obarczonych dostrzegalnymi wadami. Z tego względu zespół oceniający PKA rekomenduje wzmocnienie w ramach okresowego przeglądu prac dyplomowych pieczy nad poziomem wymagań wobec prac dyplomowych broniących na ocenianym kierunku oraz wnikliwości recenzji.

Mając na względzie uwagi przedstawione przy ocenie kryterium 2, także na gruncie kryterium 3 zespół oceniający PKA rekomenduje w odniesieniu do procesu dyplomowania rozważenie zmiany formuły pracy licencjackiej w kierunku przekształcenia jej w artykuł naukowy lub, na wzór francuski, raport analityczny – wraz z odpowiednią zmianą formuły seminarium licencjackiego. Jednocześnie zachowany powinien być proces recenzyjny (co najmniej 2 recenzje) oraz egzaminacyjny.

Niemniej odnotowania wymaga, że w 2018 roku wyróżnienie w konkursie na najlepsze prace magisterskie, objętym patronatem Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, otrzymała laureatka, która na Wydziale ukończyła studia administracyjne w trybie niestacjonarnym - za pracę zatytułowaną „Kontrola sądowniczo-administracyjna jako instrument budowania państwa prawa oraz ochrony praw i wolności jednostki”.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się obowiązujące na kierunku administracja określone są we wzorcowym sylabusie zgodnym z wzorcem obowiązującym na UAM. Zgodnie z Regulaminem studiów (§ 21 ust.1) obowiązuje skala ocen od oceny bardzo dobrej (bdb; 5,0) do niedostatecznej (ndst; 2,0).

Analiza sylabusów pozwala zauważyć zróżnicowane formy zaliczenia. Najczęściej dla wykładów są to: egzamin pisemny, egzamin ustny oraz test. Dla pozostałych form zajęć dydaktycznych są to: kolokwium pisemne, kolokwium ustne, test, projekt, esej, raport, prezentacja multimedialna, a dodatkowo także aktywne uczestnictwo w zajęciach. Jednostkowo przy weryfikacji prac etapowych stwierdzono, że formy nie odpowiadały treści sylabusu, stąd zespół oceniający PKA rekomenduje doprowadzenie do zgodności form weryfikacji efektów uczenia się rzeczywiście (faktycznie) stosowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z wszystkimi formami weryfikacji efektów uczenia się wskazanymi jako stosowane w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

W ramach studiów na kierunku administracja stosuje się różne metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, dobrane w zależności od sposobu realizacji danego przedmiotu określonego w programie studiów (wykład, ćwiczenia, lektorat, praktyki) oraz treści konkretnego sylabusu. Jako szczególnie istotną uznaje się na kierunku formę przypadku.

W ankietach studenci kierunku zdecydowanie podkreślają potrzebę i oczekiwanie wzmocnienia nauki wiedzy i umiejętności o charakterze praktycznym, w tym z perspektywy przyszłej pracy zawodowej. Poznanie i tworzenie form wykorzystywanych w praktyce administracyjnej sprzyja także ich badaniu właściwemu dla kierunku ogólnoadministracyjnego, realizacji kierunkowych efektów uczenia się. Także z uwagi na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym i sylwetkę absolwenta pożądane jest, aby studenci umieli konstruować podstawowe pisma urzędowe jak decyzja administracyjna I i II instancji, postanowienie administracyjne, wezwanie w postępowaniu administracyjnym, projekt prostej uchwały organu samorządu terytorialnego czy odpowiedź na skargę do sądu administracyjnego. Z tego względu zespół oceniający PKA rekomenduje zdecydowanie częstsze stosowanie form projektowych, w szczególności w związku z zarekomendowanym przy kryterium 2 zwiększeniem liczby godzin ćwiczeń.

Zespół oceniający PKA zarekomendował też zmianę formy zaliczenia przedmiotu *nauka administracji* na egzamin, przy pozostawieniu zaliczenia dla rekomendowanych do wprowadzenia ćwiczeń, mając na względzie znaczenie tego przedmiotu w kształceniu studentów kierunku administracja.

Rekapitulując, na gruncie kryterium 3 rekomenduje się:

1. w przypadku rekrutacji na studia II stopnia wprowadzenie dodatkowo formy (np. egzaminu czy rozmowy kompetencyjnej) weryfikującej znajomość podstawowej materii związanej z kierunkiem (zagadnień organizacji administracji, prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego), niezbędnej dla podjęcia studiów na kierunku na II stopniu;
2. sprecyzowanie rozumienia pojęcia "kierunki pokrewne" w warunkach rekrutacji;
3. wprowadzenie w postępowaniu rekrutacyjnym weryfikacji kompetencji językowych kandydatów będących cudzoziemcami, niezbędnych do podjęcia studiów w języku polskim na kierunku;
4. zmianę formy zaliczenia przedmiotu *nauka administracji* na egzamin, przy pozostawieniu zaliczenia dla rekomendowanych do wprowadzenia ćwiczeń;
5. częstsze stosowanie form projektowych, w szczególności w związku z zaleconym przy kryterium 2 zwiększeniem liczby godzin ćwiczeń, w celu skuteczniejszego zapewnienia realizacji efektów uczenia się oraz zaspokojenia potrzeb sygnalizowanych przez studentów w ankietach;
6. wzmocnienie pieczy nad odpowiednimi tematami i wykonaniem prac magisterskich, aby w każdym przypadku pozostawały w związku z kierunkiem studiów (był wykazany ich związek z administracją);
7. wzmocnienie w ramach okresowego przeglądu prac dyplomowych pieczy nad poziomem wymagań wobec prac dyplomowych broniących na ocenianym kierunku oraz wnikliwości recenzji;
8. rozważenie zmiany formuły pracy licencjackiej w kierunku przekształcenia jej w artykuł naukowy lub, na wzór francuski, raport analityczny – wraz z odpowiednią zmianą formuły seminarium licencjackiego (jak w kryterium 2);
9. doprowadzenie do zgodności form weryfikacji efektów uczenia się rzeczywiście (faktycznie) stosowanych w ramach poszczególnych przedmiotów z wszystkimi formami weryfikacji efektów uczenia się wskazanymi jako stosowane w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia.

Prawidłowo skonstruowane są warunki rekrutacji na studia I stopnia, z zastrzeżeniem braku weryfikacji kompetencji językowych w zakresie języka polskiego kandydatów będących cudzoziemcami.

Uzasadniona jest poprawa spójności, przejrzystości oraz konstrukcja warunków rekrutacji na studia II stopnia, tak aby umożliwiały dobór kandydatów z wykluczeniem tych, którzy nie posiadają odpowiednich kwalifikacji do podjęcia i skutecznej realizacji studiów na tym stopniu. Obecnie bowiem istnieje możliwość przyjęcia na studia II stopnia na ocenianym kierunku kandydata bez efektów uczenia się w tak kluczowych dla tego stopnia kierunku obszarach jak nauka administracji, prawo administracyjne czy postępowanie administracyjne. Jednocześnie dotychczasowy kształt programu studiów na II stopniu nie daje rękojmi, że taki kandydat nabędzie (uzupełni) wskazane, podstawowe efekty uczenia się w trakcie studiów II stopnia. Z tego względu zarekomendowano w przypadku rekrutacji na studia II stopnia wprowadzenie dodatkowo formy (np. egzaminu czy rozmowy kompetencyjnej) weryfikującej znajomość podstawowej materii związanej z kierunkiem (zagadnień organizacji administracji, prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego), niezbędnej dla podjęcia studiów na kierunku na II stopniu, jak też zarekomendowano sprecyzowanie (co nie znaczy, że zawężenie) rozumienia pojęcia "kierunki pokrewne" w warunkach rekrutacji, tak aby zapewnić odpowiednią jego ostrość. Wdrożenie wskazanej rekomendacji będzie tym bardziej sprzyjało jakości kształcenia, w tym dyplomowania, że wyrówna szanse kandydatów niezależnie od uczelni, na której ukończyli studia I stopnia, w tym poziomie wymagań na poszczególne oceny determinujące obecnie przyjęcia na studia. Potrzeba sformułowania tej rekomendacji nie podważa jednak ogólnego spełnienia kryterium 3.

W przypadku warunków rekrutacji zarówno na studia I, jak i II stopnia brakuje przepisów określających w odniesieniu do studentów cudzoziemców weryfikację tego, czy posiadają oni kompetencje językowe niezbędne do podjęcia studiów w języku polskim na ocenianym kierunku. Zespół oceniający PKA uznał, że na obecnym etapie wystarczająca jest w tym zakresie rekomendacja.

Na ocenianym kierunku funkcjonują formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz dostatecznie rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są co zasady zorientowane na studenta oraz umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się. W celu ich doskonalenia, a zwłaszcza skuteczniejszego motywowania studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również umożliwienia sprawdzenia i oceny wszystkich efektów uczenia się - zarekomendowano częstsze stosowanie form projektowych w związku z pożądanym (zob. kryterium 2) zwiększeniem liczby godzin ćwiczeń w celu skuteczniejszego zapewnienia realizacji efektów uczenia

się oraz zaspokojenia potrzeb sygnalizowanych przez studentów w ankietach. Zarekomendowano też w odniesieniu do przedmiotu *nauka administracji* - z uwagi na jego kluczowe znaczenie na kierunku administracja - zmianę formy zaliczenia przedmiotu na egzamin, przy pozostawieniu zaliczenia dla rekomendowanych do wprowadzenia ćwiczeń.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, studenckie osiągnięcia naukowe i inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów zasadniczo potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Niemniej dalece zróżnicowany poziom prac dyplomowych oraz ich recenzji i poziomu oceniania, jak też wątpliwości w przypadku niektórych prac co do związków z kierunkiem, na którym zostały przygotowane - choć nie podważają jeszcze spełnienia kryterium 3 – to zaowocowały rekomendacją wzmocnienia pieczy nad odpowiednimi tematami i wykonaniem prac magisterskich, aby w każdym przypadku pozostawały w związku z kierunkiem studiów (był wykazany ich związek z administracją), jak również wzmocnienia w ramach okresowego przeglądu prac dyplomowych pieczy nad poziomem wymagań wobec prac dyplomowych broniących na ocenianym kierunku oraz wnikliwości recenzji. Mając na względzie wyjaśnienia władz Wydziału zarekomendowano też rozważenie zmiany formuły pracy licencjackiej – wraz z odpowiednią zmianą formuły seminarium licencjackiego. W odniesieniu do prac etapowych i egzaminacyjnych odnotowano jednostkowy brak zgodności form weryfikacji efektów uczenia się rzeczywiście (faktycznie) stosowanych w ramach przedmiotu z wszystkimi formami weryfikacji efektów uczenia się wskazanymi jako stosowane w sylabusach poszczególnych przedmiotów, stąd zarekomendowano doprowadzenie do takiej zgodności. Jednocześnie, mając na względzie tak kierunkowe efekty uczenia się i sylwetkę absolwenta, jak i oczekiwania wyrażane w ankietach studenckich oraz przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego – zarekomendowano częstsze stosowanie form projektowych do weryfikacji efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na wizytowanym kierunku zajęcia prowadzi 89 pracowników naukowych, w tym aż 84 pracowników reprezentujących nauki prawne, w tym 13 profesorów, 37 dr. hab. prof. UAM, 1 dr hab., 33 doktorów. Inne nauki reprezentuje 5 pracowników (najpewniej reprezentują dyscyplinę ekonomia i finanse, ale UAM w raporcie samooceny nie podał tej informacji). Wydział zatrudnia bezpośrednio 2 nauczycieli języków obcych, natomiast pozostali lektorzy prowadzący zajęcia na WPiA są zatrudnieni w ramach Studium Językowego UAM. Zespół oceniający pragnie zauważyć, że żaden z nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku administracja nie został przypisany do dyscypliny nauki o polityce i administracji.

Zainteresowania naukowe osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku dotyczą bardzo różnorodnej problematyki związanej niewątpliwie z dyscypliną, do której kierunek został przyporządkowany. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i doświadczenie w pracy naukowej oraz dydaktycznej umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. W procesie kształcenia uczestniczą także praktycy o wieloletnim doświadczeniu zawodowym w zakresie administracji publicznej. Zajęcia ze studentami prowadzą będący pracownikami UAM m.in. sędziowie NSA i WSA, członkowie samorządowego kolegium odwoławczego. Niewątpliwie struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają szerokie i udokumentowane doświadczeniem kompetencje dydaktyczne, w tym także związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia dba o systematyczne doskonalenie umiejętności dydaktycznych osób prowadzących zajęcia. Ogólnie kompetencje kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Zespół Oceniający nie ma zastrzeżeń w odniesieniu do przydziału zajęć oraz obciążenia godzinowego poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia (w tym obciążenia związanego z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość). Ogólnie obciążenia są właściwe i umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz osiąganie zakładanych efektów działalności dydaktycznej. Zajęcia dydaktyczne przydzielane są poszczególnym nauczycielom akademickim z uwzględnieniem ich specjalizacji naukowej, doświadczenia dydaktycznego, doświadczenia zawodowego oraz przygotowania specjalistycznego – w przypadku zajęć warsztatowych. Istotne znaczenie ma posiadany dorobek naukowy oraz prowadzone prace naukowo-badawcze. Wykłady prowadzone są przez pracowników naukowych posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy, zaś ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty oraz pracownie praktyczne przez osoby posiadające stopień naukowy doktora. Każda osoba wskazana do prowadzenia zajęć zobowiązana jest do przedstawienia koncepcji kształcenia, w tym sylabusu, a także przedłożenia wykazu publikacji i informacji o doświadczeniu/dorobku praktycznym. Przy obsadzie zajęć uwzględnia się wyniki hospitacji, w tym hospitacji elektronicznych prowadzonych w drodze nagrań video oraz ankiet studentów.

Jeśli chodzi o politykę kadrową Uczelni w związku z kształceniem na ocenianym kierunku, to proces zatrudniania należy do kompetencji Rektora. Rektor uwzględnia w rekrutacji pracowników potrzeby danego kierunku oraz dorobek naukowy i kompetencje dydaktyczne kandydatów, także te związane z kształceniem na odległość. Procedura ma charakter konkursowy. Pracownicy naukowcy jak i administracyjni Wydziału są poddawani badaniom ankietowym dokonywanym przez studentów. W przypadku nauczycieli akademickich badanie takie odbywa się dwa razy w każdym roku akademickim – wraz ze skończeniem semestrów zimowego oraz letniego. Ankietowani studenci mają nie tylko możliwość postawienia ocen w skali od 1 do 5 odpowiadając na poszczególne pytania, ale także wyrażenia swoich opinii w komentarzach. Ankietowanie nauczycieli akademickich odbywa się na podstawie zarządzenia nr 243/2017/2018 Rektora UAM z dnia 19 lipca 2018 r. w sprawie ankiet wraz z zasadami ich opracowywania, przeprowadzania oraz publikowania ich wyników.

Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne podlega hospitacjom, w tym prowadzonym w formie elektronicznej. Hospitacji podlegają także tzw. samodzielni pracownicy naukowcy. Wyniki prowadzonych ocen wykorzystywane są do motywowania dalszego rozwoju poszczególnych grup pracowników – zarówno nauczycieli akademickich jak i pracowników administracji. Szczególnie dobre

wyniki są nagradzane w licznych programach nagrodowych. Co roku przyznawane są nauczycielom akademickim nagrody Rektora osobno za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Kolejnym czynnikiem motywującym do osiągania dobrych wyników dotyczących nauki, dydaktyki oraz zaangażowania organizacyjnego jest system przyznawania wynagrodzenia motywacyjnego opisany w § 30 Regulaminu Wynagradzania. Na Wydziale Prawa i Administracji co roku przyznaje się także nagrody Dziekana we wszystkich kategoriach: naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Podobny system premiowania stosowany jest w przypadku administracji wydziałowej, której pracownicy mogą otrzymać nagrody Rektora, wynagrodzenie motywacyjne oraz nagrody Dziekana. Za szczególnie wysokie noty w ankietach wypełnianych przez studentów dydaktycy otrzymują nagrody Praeceptor Laureatus i Praeceptor Optimus. Zasady przyznawania wyróżnień Praeceptor Laureatus i Praeceptor Optimus uregulowane są w Zarządzeniu Rektora nr 427/2019/2020 z dnia 3 marca 2020 roku w sprawie ustanowienia Nagrody „Praeceptor Laureatus” Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Należy stwierdzić, że Uczelnia stwarza dobre warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju, co jest potwierdzone opiniami pracowników. Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe udziału nauczycieli w postępowaniach awansowych a także w konferencjach, seminariach i wyjazdach studyjnych, jak również finansuje wydawanie publikacji naukowych. Uczelnia stworzyła także system grantów wewnętrznych, o które mogą ubiegać wszyscy pracownicy prowadzący działalność naukowo-badawczą. Procedura grantowa ma charakter konkursowy, a na wsparcie Uczelni mogą liczyć osoby legitymujące się dorobkiem naukowym i perspektywami rozwoju naukowego. W celu pomocy nauczycielom akademickim i innym osobom prowadzącym zajęcia dydaktyczne od początku roku akademickiego 2020/2021 w MS Teams działa zespół „E-learning na WPIA UAM: Grupa Wsparcia”, służący wymianie doświadczeń i bieżącemu rozwiązywaniu problemów, jakie stwarza nauczanie zdalne. W zespole udostępnia się też stworzony na Wydziale dwugodzinny kurs wideo dotyczący obsługi MS Teams i powiązanych z nim aplikacji, a ponadto linki do innych materiałów informacyjnych. Prowadzący zajęcia mają również dostęp do analogicznej grupy ogólnouniwersyteckiej („HelpTEAMS”). Poza tym przed rozpoczęciem roku akademickiego 2021/2022 zorganizowano dla nich szkolenie z nowych funkcji MS Teams i z Platformy E-learningowej UAM Moodle.

Niewątpliwie realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Uczelnia opracowała odpowiednie procedury w zakresie rozwiązywania konfliktów dotyczących kadry oraz odpowiedni system postępowań dyscyplinarnych, uwzględniających potrzeby ewentualnych ofiar naruszeń prawa oraz obowiązujących standardów zachowań.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na wizytowanym kierunku jest liczna a dorobek naukowy nauczycieli akademickich jest w odpowiednim stopniu związany z dyscyplinami, do których kierunek został przyporządkowany. Kompetencje dydaktyczne kadry także nie budzą zastrzeżeń Zespołu

Oceniającego. Przydział zajęć oraz obciążenia pracowników są właściwe. Polityka kadrowa jest prowadzona przez Rektora. Rekrutacja pracowników ma charakter konkursowy i jest właściwie dostosowana do specyfiki i potrzeb kierunku. Nauczyciele akademicki są hospitolani w zakresie prowadzonych zajęć oraz regularnie poddawani ocenom, w które zaangażowani są także studenci poprzez dobrze funkcjonujący system ankiet. Uczelnia wspiera rozwój pracowników, realizuje sukcesywnie programy szkoleń, dofinansowuje procedury awansowe, wyjazdy naukowe oraz publikacje kadry. Polityka kadrowa niewątpliwie sprzyja zarówno stabilizacji zatrudnienia, jak równie zorientowana jest na doskonalenie kadry i eliminację niepożądanych zachowań. Procedury rozwiązywania konfliktów również zostały prawidłowo opracowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje bardzo dobrą własną bazą budynków dydaktycznych, nowoczesną i dobrze dostosowaną do potrzeb kształcenia na wizytowanym kierunku. Budynek dydaktyczny Wydziału Prawa i Administracji – Collegium Iuridicum Novum (zwany dalej także CIN) – mieści się w centrum Poznania, przy al. Niepodległości 53. Budynek ten oddano do użytku w 2010 r., bez wątpienia jest to nowoczesny i funkcjonalny budynek. Budynek posiada dobry dostęp do komunikacji miejskiej (przystanek autobusowy znajduje się tuż obok terenu Wydziału). Na terenie Wydziału usytuowano parking dla samochodów i stojaki rowerowe, natomiast nieopodal – zbudowano stację rowerów miejskich. W Collegium Iuridicum Novum znajdują się 32 sale dydaktyczne, w tym: 8 sal wykładowych: Auditorium Maximum (na 400 osób), Aula Zygmunta Ziemiańskiego i Aula Zbigniewa Radwańskiego (obie na 250 osób) oraz mniejszych 5 sal (każda na 150 osób); 9 sal wykładowo-konwersatoryjnych: 3 większe (na 98 osób) i 6 mniejszych (na 50 osób); 13 sal konwersatoryjnych (na 24 osoby każda), które łącznie pomieścić mogą 2624 osoby. Dodatkowo w budynku tym znajduje się sala komputerowa (45-50-miejscowa) oraz sala umożliwiająca symulację rozpraw sądowych (czyli tzw. sala sądowa).

W Collegium Iuridicum Novum zamontowane są przewijaki w toaletach damskich i męskich oraz udostępniono foteliki dziecięce w bistro. W pomieszczeniach Biura Obsługi Studentów (mieszczących się tymczasowo w Collegium Martineum, na czas remontu budynku przy Collegium Iuridicum Novum) działa także Kącik Malucha, gdzie dzieci mogą się pobawić w trakcie załatwiania przez rodziców spraw związanych ze studiowaniem.

Wyrazem nowoczesnego podejścia do zapewnienia przyjaznych warunków kształcenia wyższego jest dbałość o zieleni (rośliny) zarówno w budynkach dydaktycznych, jak i ich otoczeniu. Co więcej, w remontowanym właśnie budynku przy Collegium Iuridicum Novum przestrzeń jest zaprojektowana w oparciu o koncepcję biofilii, jak też zaplanowana jest rewitalizacja otaczającego go 3,5 hektarowego

terenu - umieszczenie na nim tzw. żywych łąk, nasadzenia drzew, montaż ptasich budek lęgowych i tzw. „domków dla pszczół”.

Wypożyczenie sal dydaktycznych obejmuje tablice magnetyczne, komputery, projektory, telewizory, wizualizery, odtwarzacze DVD/Blu-ray, system intercom, głośniki, prezenty, okablowanie oraz tablety graficzne. Sala sądowa wyposażona jest dodatkowo w rekwizyty takie jak togi sędziowskie, wspierające symulację rozpraw na przykład na zajęciach z *postępowania sądowoadministracyjnego*.

Sal wykładowe i ćwiczeniowe są właściwie wyposażone, także w niezbędny sprzęt multimedialny. Liczba i wielkość sal dydaktycznych nie budzi zastrzeżeń Zespołu Oceniającego. W relacji do liczby studentów oraz potrzeb dydaktycznych liczba sal oraz ilość miejsc w tych salach są w pełni wystarczające. W pracowniach komputerowych i bibliotece znajduje się wystarczająca liczba komputerów z dostępem do bezpłatnego Internetu. Sprzęt komputerowy jest nowoczesny i znajduje się we właściwym stanie technicznym. Zasoby infrastrukturalne i techniczne są adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. W budynkach studenci mogą korzystać z dostępu do bezpłatnego Internetu bezprzewodowego, usług ksero oraz kiosku internetowego. Uczelnia posiada odpowiednią infrastrukturę do prowadzenia zajęć e-learningowych.

Na kierunku administracja nauczanie zdalne i hybrydowe opiera się w pierwszym rzędzie na aplikacji MS Teams, wchodzącej w skład pakietu Office 365. Dla każdej grupy zajęciowej, w której zajęcia takie są prowadzone, tworzy się odpowiadający jej zespół w MS Teams. Studenci zapisywani są tam automatycznie, dzięki integracji tego programu z panelem dydaktycznym sieci Intranet UAM oraz z systemem USOS. Zajęcia dydaktyczne toczą się w tych zespołach w trybie wideokonferencji. Obok MS Teams, studentom i wykładowcom udostępnia się inne aplikacje składające się na pakiet Office365, w tym MS Word, Ms Excel, MS PowerPoint, MS Forms oraz MS Outlook. Aplikacja MS Forms umożliwia zdalne przeprowadzanie testów, w tym egzaminów i zaliczeń. Wykładowcy i studenci mogą również korzystać z Platformy E-learningowej UAM, opartej na środowisku Moodle.

Budynek dydaktyczny Wydziału Prawa i Administracji (czyli Collegium Iuridicum Novum) został już w dużym stopniu dostosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W przypadku osób niewidomych i słabowidzących są to przede wszystkim umieszczone przy wszystkich drzwiach w budynku tabliczki informacyjne w kodzie Braille’a z numerem sali i piętrem oraz kodem QR do zeskanowania dla osób słabo widzących a także informacja dźwiękowa o poziomach we wszystkich windach (wraz z oznaczeniami w Braille’u na przyciskach). Dodatkowo w budynku znajdują się odpowiednie oznaczenia na przeszkleniach dla osób słabo widzących. W Auditorium Maximum zainstalowano pętlę indukcyjną dla osób słabo słyszących.

Biblioteka WPiA jest jedną z największych bibliotek prawniczych i administracyjnych w Polsce, posiada bowiem zbiory przekraczające 250 tys. woluminów. W Collegium Iuridicum znajduje się m.in. wypożyczalnia i czytelnia książek oraz czytelnia czasopism. Studenci mają dostęp do licznych baz danych, w tym do wspomnianych już największych w Polsce baz prawniczych – Legalis i Lex Omega Akademia – oraz do LEXOTEKI, tj. bazy podręczników przeznaczonych dla studentów WPiA UAM. Dostępne są też liczne bazy naukowe, w tym Cambridge University Press, HeinOnline i Oxford Scholarship Online. Istnieje możliwość wykonywania kserokopii materiałów dostępnych w czytelniach, studenci mogą też drukować materiały elektroniczne i korzystać z własnych nośników danych.

W wypożyczalni Biblioteki WPIA funkcjonuje system elektronicznego zamawiania i wypożyczania książek; możliwy jest też ich korespondencyjny zwrot. W Bibliotece działa bezprzewodowy Internet (sieć Wi-Fi Eduroam).

W okresie pandemii COVID-19 Biblioteka Wydziału uruchomiła liczne działania wspierające proces dydaktyczny. Zbiory Biblioteki WPIA monitorują na bieżąco jej pracownicy; dodatkowo zaś corocznie sprawdza się obecność i stan 40.000 woluminów. Zauważone braki są w miarę możliwości uzupełniane, a egzemplarze uszkodzone – naprawiane przez pracownika Biblioteki bądź podmiot zewnętrzny.

Wydział prowadzi stały monitoring infrastruktury wspierającej realizację zadań dydaktycznych i naukowych. Wszelkie usterki techniczne zgłaszane są na bieżąco Kierownikowi Budynku CIN i pracownikom Biura ds. Informatyzacji Wydziału, którzy zajmują się ich usuwaniem. Pracownicy wspomnianego Biura prowadzą też bieżącą konserwację sprzętu komputerowego oraz zgłaszają konieczność jego wymiany. Bieżący monitoring umożliwia, poza tym szybką reakcję na zmieniające się potrzeby, czego przykładem jest zakup sprzętu komputerowego w okresie pandemii COVID. Wydział pozostaje w stałym kontakcie z przedstawicielami Samorządu Studentów, którzy w trakcie okresowych spotkań przekazują informacje dotyczące potrzeb studentów, także w zakresie doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej służącej do nauczania tradycyjnego i zdalnego. Nauczyciele akademicki wspomniane potrzeby mogą zgłaszać na bieżąco władzom WPIA, informatykom z Biura ds. Informatyzacji Wydziału oraz – należącemu do grona nauczycieli akademickich – Pełnomocnikowi Dziekana WPIA ds. zdalnych form nauczania. Również interesariusze zewnętrzni mają udział w monitorowaniu i ocenie bazy dydaktycznej WPIA poprzez zgłaszanie swoich uwag w trakcie posiedzeń działającej przy Wydziale Rady Biznesu i Nauki oraz w ramach ich indywidualnych spotkań z władzami Wydziału.

Wyniki przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez nauczycieli oraz studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada własną bardzo dobrą i nowoczesną bazę dydaktyczną. Liczebność i wielkość sal dydaktycznych są właściwe w kontekście potrzeb kształcenia na wizytowanym kierunku. Uczelnia zapewnia studentom na wizytowanym kierunku bazę dydaktyczną, nowoczesną i dobrze dostosowaną pod względem infrastrukturalnym, technicznym i informatycznym do potrzeb uczenia się. Dotyczy to także infrastruktury wykorzystywanej w kształceniu na odległość. Zasoby biblioteki (zarówno tradycyjne, jak i cyfrowe) są wystarczająco liczne a dostępność zasobów adekwatna do potrzeb. Budynki Uczelni są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych i zgodne z wymogami BHP. Infrastruktura podlega właściwym przeglądom z uwzględnieniem opinii kadry dydaktycznej oraz studentów i jest sukcesywnie udoskonalana.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Stworzenie kąpka zabaw dla małych dzieci, których rodzice oczekują w celu załatwienia swoich spraw w dziekanacie.
2. Udostępnienie pracownikom łazienki wyposażonej w prysznic.
3. Dbłość o zieleni zarówno w obiektach dydaktycznych, jak i w ich otoczeniu.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Absolwent studiów administracyjnych powinien posiadać umiejętność posługiwania się ogólną wiedzą z zakresu nauk o administracji i o prawie oraz podstawową wiedzą ekonomiczną i potrafić to wykorzystywać w pracy zawodowej. To daje mu możliwość dalszego specjalizowania się w dowolnej dziedzinie administracji.

Absolwent kierunku administracja jest przygotowany do pracy urzędniczej w administracji publicznej lub niepublicznej oraz w organizacjach społecznych. Absolwenci z powodzeniem mogą podjąć pracę w takich jednostkach bądź sferach aktywności jak np. administracja skarbową (Urzędy Skarbowe, Izby Skarbowe), administracja celna (Urzędy Celne, Izby Celne), administracja gospodarcza (podmioty gospodarcze w sektorze publicznym i prywatnym), administracja społeczna (podmioty działalności leczniczej, oświatowej, kultury, zabytków, instytucji pozarządowych), administracja wymiaru sprawiedliwości, jednostki kontroli administracji (NIK lub RIO), instytucje unijne, a także działy personalne oraz działy księgowości firm, działy zamówień publicznych, czy wreszcie firmy outsourcingowe, w szczególności usługowe (np. księgowość, rozliczenia, logistyka).

Zgodnie ze Strategią Rozwoju WPIA „Wydział kreuje swój wizerunek jako uniwersyteckiego lidera w szerzeniu i propagowaniu tradycyjnych wartości akademickich we współczesnym świecie, zintegrowanego wewnętrznie, lecz otwartego na wyzwania i oczekiwania własnych pracowników i studentów, silnie związanego z własnymi absolwentami, otwartego na najbliższe i dalsze otoczenie naukowe, współpracującego ze społecznością lokalną oraz otoczeniem biznesowym”. W wyniku realizacji powyższych wizji i strategii rozwoju uchwałą nr 333/2012-2013 Rady WPIA zatwierdzono Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia, zapewniając warunki jego funkcjonowania. Istotnym elementem systemu jest współpraca i dążenie do szerokiego włączenia interesariuszy zewnętrznych.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się na dwóch poziomach:

- na forum działającej przy Wydziale Rady Biznesu i Nauki;
- w ramach spotkań z gronem interesariuszy zewnętrznych Wydziału.

Funkcjonująca przy Wydziale Rada Biznesu i Nauki powołana została w 2018 roku. Powołanie Rady Biznesu i Nauki stanowiło realizację obowiązującej wówczas Misji i Strategii Rozwoju Uniwersytetu im.

Adama Mickiewicza oraz Strategii Rozwoju Wydziału Prawa i Administracji, przyjętych na lata 2009-2019. Rada stanowi ważny element połączenia Wydziału ze otoczeniem zewnętrznym. Zakres współpracy Wydziału i Rady obejmuje:

- wyspecjalizowane (fundowane) grupy badawcze/eksperckie;
- inicjowanie tematów (ekspertyz) ważnych z punktu widzenia członków Rady (np. pracownice programy kapitałowe) i ich realizacja w ramach szkoleń, warsztatów, wykładów;
- współudział w procedurach grantowych np. NCBiR;
- współorganizacja konferencji oraz wykładów w udziałem wybitnych naukowców i praktyków;
- staże i praktyki studenckie;
- programy wsparcia dla najzdolniejszych studentów.

O wyborze podmiotów wchodzących w skład Rady Biznesu i Nauki zdecydowały władze Wydziału Prawa i Administracji UAM, kierując się dotychczasowymi doświadczeniami we współpracy, zaangażowaniem tych podmiotów, a w szczególności uwzględniając ich rolę w życiu społeczno-gospodarczym oraz aktywność w Poznaniu i Wielkopolsce. Spotkanie inauguracyjne na zaproszenie Władz WPiA odbyło się w dniu 19 marca 2018 r., a każdy z zaproszonych podmiotów otrzymał certyfikat członkostwa w Radzie. Członkowie Rady Biznesu i Nauki:

- Allegro.pl sp. z o.o.
- Bank Pekao S.A.
- Dom Wydawniczy REBIS sp. z o.o.
- Enea Oświetlenia sp. z o.o.
- Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu
- Lidl Polska sp. z o.o.
- Międzynarodowe Targi Poznańskie
- Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu
- Partner Zenon Żurek
- Raben Logistics Polska sp. z o.o.
- Solaris Bus Coach S.A.
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
- Urząd Miasta Poznania
- Veolia Energia
- Volkswagen Poznań sp. z o.o.
- Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa
- Wielkopolski Związek Pracodawców Lewiatan
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Poznaniu

Kolejnym ważnym gremium skupiającym przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego są interesariusze zewnętrzni, z którymi Wydział podjął stałą współpracę – podpisał porozumienia o współpracy. Porozumienia określają zakres i zasady współpracy, uwzględniając, z jednej strony, potrzeby społeczności wydziałowej (studentów, doktorantów, pracowników) oraz zakres działalności podmiotów zewnętrznych, a z drugiej strony, specyfikę działalności interesariuszy ze względu na ich różnorodność (organy administracji publiczne, instytucje publiczne, przedsiębiorcy, zrzeszenia pracodawców, placówki edukacyjne, stowarzyszenia i fundacje itd.). Porozumienia dotyczą współdziałania w obszarze działalności edukacyjnej i naukowej (w tym badania + rozwój) Wydziału i obejmują między innymi organizację szkoleń, warsztatów, spotkań ze studentami oraz konferencji naukowych, programy staży i praktyk studenckich, oraz opiniowanie zmian programów nauczania w aspekcie ich uprządkowania.

Grono interesariuszy zewnętrznych Wydziału jest bardzo zróżnicowane i obejmuje środowiska ściśle związane ze studiami na kierunku Administracja, w tym w szczególności:

- przedstawicieli organów administracji rządowej i samorządowej, np.: Prezydent Miasta Poznania, Prezydent Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Poznaniu, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Poznaniu;
- przedsiębiorców i przedstawicieli samorządów gospodarczych, np.: kancelarie prawne, Santander Bank, Wielkopolski Związek Pracodawców Lewiatan, Wielkopolska Izba Przemysłowo-Handlowa, Polskie Centrum Mediacji;
- przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, np.: Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Sąd Okręgowy w Poznaniu, Prokuratura Regionalna w Poznaniu.

Jako interesariuszy zewnętrznych Wydział traktuje również te podmioty naukowe, których udział w poszerzaniu oferty dydaktycznej i naukowej ma charakter stały, obejmujący określone wspólne przedsięwzięcia cykliczne np. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Wielkopolskie Centrum Zaawansowanych Technologii, oraz zagraniczne ośrodki naukowe. Podejmowanie współpracy z tymi podmiotami ma na celu organizację konferencji, szkoleń, organizację staży i praktyk.

Współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera postać współpracy instytucjonalnej – realizowanej przez Wydział oraz jednostki organizacyjne Wydziału oraz współpracy indywidualnej, realizowanej przez poszczególnych pracowników Wydziału.

Współpraca instytucjonalna przybiera bardzo różne formy.

Corocznie odbywają się spotkania Rady Biznesu i Nauki oraz spotkania z gronem interesariuszy zewnętrznych Wydziału, stanowiące forum wymiany poglądów związanych z funkcjonowaniem Wydziału oraz jego relacjami z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprawiające jakość kształcenia oraz lepiej przygotowujące absolwentów do potrzeb rynku.

Wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi Wydział organizuje również szereg konferencji, w których udział biorą także studenci jako współorganizatorzy lub prelegenci. Wnioski z tych konferencji stanowią inspirację dla doskonalenia jakości kształcenia na studiach z zakresu administracji. Uczelnia

przedstawiła listę konferencji zorganizowanych w latach 2018-2021. Tylko w 2021 roku było to 27 wydarzeń.

Od 2017 r. w ramach współpracy z Santander Universidades Wydział zaprasza studentów do udziału w projektach rozwojowych. W ramach Stypendiów Santander można postawić na rozwój kompetencji cyfrowych, językowych a także branżowych z zakresu marketingu, ekonomii, bankowości, liderstw itd.;

Warsztaty szkoleniowe dla pracowników administracji publicznej – w 2020 r., zakres: postępowanie administracyjne w czasie pandemii.

Staże w Urzędzie Miasta Poznania - ponad 80 miejsc w 29 biurach i wydziałach Urzędu. Warunkiem formalnym ubiegania się o staż jest posiadanie statusu studentki/studenta jednolitych studiów magisterskich, studiów I stopnia (począwszy od 4 semestru), studiów II stopnia (począwszy od 1 semestru).

Na Wydziale Prawa i Administracji utworzone zostało Centrum Wsparcia Mediacji. Przedmiotem działania Centrum jest wspieranie rozwoju mediacji, a także innych alternatywnych metod rozwiązywania sporów na płaszczyźnie naukowej, dydaktyczno-edukacyjnej oraz praktycznej. Dla realizacji wskazanych celów Centrum współpracuje z organizacjami i podmiotami zajmującymi się polubownymi metodami rozwiązywania sporów, w tym mediacją. Aktualnie prowadzone są wspólne projekty z Sądem Okręgowym w Poznaniu oraz Polskie Centrum Mediacji Oddział w Poznaniu.

Formą współpracy indywidualnej z otoczeniem społeczno-gospodarczym są szkolenia prowadzone przez specjalistów z Wydziału dla aplikantów adwokackich, aplikantów radcowskich, aplikantów notarialnych, aplikantów komorniczych, a także dla adwokatów, radców prawnych, notariuszy, sędziów, asystentów sędziego, referendarzy sądowych oraz innych grup funkcjonariuszy i urzędników państwowych i samorządowych.

W ramach indywidualnej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym należy także wymienić uczestnictwo pracowników Wydziału w wielu organach administracji publicznej, jednostek szkolnictwa wyższego, członkostwo w komitetach redakcyjnych, radach naukowych lub programowych czasopism naukowych oraz aktywność w organach i jednostkach UAM. Zestawienie aktywności i funkcji pełnionych przez pracowników Wydziału zostało przedstawione przez Uczelnię.

Współpraca z różnymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego przynosi wymierne korzyści w wielu obszarach funkcjonowania Wydziału.

Po pierwsze, kontakt z przedstawicielami zawodów prawniczych oraz szeroko pojętej administracji pozwolił na takie sformułowanie koncepcji kształcenia oraz efektów uczenia na kierunku Administracja, aby były one dostosowane do wymogów związanych z funkcjonowaniem na rynku usług administracyjnych oraz przygotowywały absolwentów do samodzielnego pełnienia funkcji w administracji różnego szczebla. Potwierdza to wysokie pozycje Wydziału w rankingach kierunków studiów Administracja czy fakt pełnienia przez absolwentów Wydziału wielu prestiżowych funkcji w organach państwowych, samorządowych, europejskich.

Po drugie, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma bezpośrednie przełożenie na doskonalenie oferty dydaktycznej Wydziału, to jest:

- zwiększenie oferty praktyk obowiązkowych dla studentów;
- dodatkowa oferta nieobowiązkowych praktyk i staży, będąca rezultatem kolejnych porozumień zawieranych przez Wydział z Interesariuszami zewnętrznymi;

- upracticznienie oferty programowej poprzez wprowadzenie w ramach reformy studiów administracja, planowanej na rok akademicki 2022/2023, nowego typu zajęć – obowiązkowych warsztatów.

Brak jest zdefiniowanej procedury systemu okresowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w odniesieniu do programu studiów, poprawności doboru instytucji współpracujących, czy skuteczności form współpracy. Elementy takiej oceny to:

- monitoring odbywający się w szczególności poprzez utrzymywanie stałych kontaktów w formie spotkań Rady Biznesu i Nauki oraz spotkań z Interesariuszami zewnętrznymi, jak i w formie indywidualnych kontaktów z poszczególnymi interesariuszami;
- Cykliczne przeglądy programu studiów oraz wprowadzanie modyfikacji wynikających z sygnałów kierowanych przez otoczenie społeczno-gospodarcze. Przykładem takiego działania jest obecnie przygotowywana reforma studiów na kierunku administracja, która ma wejść w życie w roku akademickim 2023/2024;
- Coroczne ankiety studenckie, w których studenci oceniają jakość kształcenia na Wydziale oraz zgłaszają ewentualne uwagi czy postulaty dotyczące poprawy jakości kształcenia.

Zespół oceniający rekomenduje opracowanie i przyjęcie systemu oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, który pozwoli dokonywać tej oceny w sposób obiektywny (zgodnie z kryteriami), usystematyzowany (okresowo), porównywalny (okres do okresu) i z uwzględnieniem opinii wielu interesariuszy (w tym przedstawicieli otoczenia). Pozwoli to wykorzystać obecną współpracę w sposób bardziej efektywny do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z tego obszarami działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwe dla kierunku administracja. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały, choć nie zawsze poparta jest pisemnymi porozumieniami, i przybiera zróżnicowane formy, które są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów zgodnie z regulacjami wydanymi na tą okoliczność przez Rektora Uczelni, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Koncepcja internacjonalizacji na kierunku administracja w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia. Należy odnotować stosunkowo wysoki odsetek studentów zagranicznych na przedmiotowym kierunku. Nie jest to sytuacja typowa ani częsta ze względu na powiązanie aparatu administracji z systemem prawnym danego kraju.

Wydział Prawa i Administracji oferuje bogatą ofertę mobilnościową adresowaną zarówno do kadry akademickiej, jak i do studentów. Zawarto prawie sto umów w ramach programu *Erasmus+*. Z danych statystycznych jednak wynika, że jedynie śladowa ilość studentów korzysta z tak bogatych możliwości. Dotyczy to także danych z okresu sprzed pandemii. Jednocześnie Uczelnia posiada mechanizm oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów. Rekomenduje się zatem implementację wyników tych przeglądów poprzez takie dostosowanie oferty mobilnościowej (np. poszerzając ją o pobyty krótkoterminowe, mobilność wirtualną i mieszaną tzw. *blended mobility*), aby stała się ona bardziej dostosowana do profilu studiów, oczekiwań studentów oraz wymogów rynku, także w okresie po pandemii.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Na kierunku administracja w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu prowadzone są systematyczne działania mające na celu wzrost zakresu i zasięgu umiędzynarodowienia. Są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Podpisana jest znacząca liczba umów w ramach programu *Erasmus+* oraz umów dwustronnych. Pracownicy naukowcy Uczelni brali udział w różnych międzynarodowych projektach, także w czasie pandemii. Prowadzona jest ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia i jej wyniki są implementowane na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom wizytowanego kierunku wszechstronne i kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Dedykowane wsparcie objawia się na wielu płaszczyznach poprzez m.in. wsparcie osób z niepełnosprawnościami, zapewnienie odpowiednich narzędzi do rozwijania się studentów, wsparcie aktywności wykraczających poza program studiów, pomoc materialną oraz animację ruchu naukowego i społecznego. Zadbano również o stworzenie odpowiednich warunków do udziału w programach wymiany krajowej i międzynarodowej. Uczelnia ma także na uwadze wyrównywanie szans edukacyjnych m.in. poprzez opiekę nad określonymi grupami studentów, które wymagają dodatkowych środków materialnych i czasowych. Wsparcie ma charakter systematyczny i stały, działając sprawnie w ramach przyjętych wcześniej rozwiązań. Jest ono dostosowane do zróżnicowanych potrzeb.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Regulamin studiów przewiduje istotne z perspektywy wsparcia studenckiego instytucje w zakresie studiowania takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualna organizacja studiów, która dzieli się na dwie kategorie – indywidualna organizacja studiów oraz indywidualny tok studiów. Pierwsza z instytucji może polegać na zwolnieniu studenta z obowiązku uczestnictwa w zajęciach oraz zaliczania zajęć na warunkach i w terminie uzgodnionym indywidualnie z prowadzącymi zajęcia. Druga z kolei została przewidziana dla szczególnie uzdolnionych jednostek i umożliwia ukształtowanie dla takiego studenta indywidualnego programu studiów, uwzględniającego jego umiejętności i zainteresowania. Studenci mogą również konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się regularne dyżury. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie mailowym. Zainteresowani naukowo studenci mogą realizować swoje pasje poprzez działalność w kołach naukowych lub indywidualne inicjatywy w porozumieniu z nauczycielami akademickimi. Dodatkowo studenci kierunku administracja mają możliwość zostania beneficjentem grantów i projektów naukowych Uczelni w ramach programów IDUB i innych realizowanych przez jednostkę.

Uczelnia zapewnia studentom niezbędne oprogramowanie i infrastrukturę do nauczania zdalnego oraz do dodatkowych aktywności, w tym naukowych, z którego studenci mogą korzystać bez ograniczeń. Dodatkowo studenci mają dostęp do specjalistycznego oprogramowania, co pozwala im rozwijać swoje pasje, zarówno na gruncie teoretycznym jak i praktycznym. Studenci kierunku są w odpowiedni sposób przygotowani do korzystania z oprogramowania do nauczania zdalnego. W tym celu na początku studiów organizowane są spotkania wprowadzające, na których przybliży się studentom tajniki funkcjonowania Uczelni, w szczególności związane z obsługą narzędzi do nauczania na odległość oraz z kwestiami internetowej obsługi studiów. Dodatkowo studenci mają stały dostęp do materiałów szkoleniowych i poradników związanych z nauczaniem zdalnym i specjalistycznym oprogramowaniem. W razie problemów, studenci mają możliwość uzyskania pomocy technicznej poprzez kontakt z odpowiednią jednostką. Wykluczeni cyfrowo studenci mogą liczyć na wsparcie w nauczaniu zdalnym ze strony Uczelni. W tym celu gwarantuje się studentom możliwość korzystania na wniosek studenta

z infrastruktury Uczelni. Uczelnia zapewniła także studentom do swobodnego użytku jedną z sal Wydziału, w której mogą odbywać zajęcia zdalne.

Uczelnia przewiduje również rozwiązania wsparcia aktywności związanych z rozwojem społecznym i wejściem na rynek pracy. W tym celu powstało Biuro Karier, które zapewnia usługi w zakresie szkoleń i doradztwa zawodowego. Biuro pomaga studentom m.in. w znalezieniu miejsc dodatkowego stażu i pracy, organizowaniu targów pracy, warsztatów, szkoleń oraz spotkań z firmami czy nawiązywaniu kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zainteresowane osoby mogą także otrzymać porady związane z wejściem na rynek pracy i możliwościami zawodowymi związanymi z kierunkiem, na którym studiują. Uczelnia oprócz targów pracy i innych podobnych wydarzeń organizuje także specjalistyczne kursy i programy we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w których dobrowolnie mogą brać udział studenci i rozwijać swoje kompetencje. Warto jednak zauważyć, że formułowane propozycje interesariuszy zewnętrznych – zarówno pod kątem obowiązkowych praktyk, jak i dodatkowych staży czy miejsc zatrudnienia, dotyczą w głównej mierze studentów prawa, a nie administracji. Rekomenduje się położenie większego nacisku na studentów administracji i zapewnienie im porównywalnego wsparcia w zakresie dedykowanych ofert miejsc zatrudnienia.

Uczelnia zapewnia wsparcie dla osób wybitnych oraz motywuje do osiąganie wysokich wyników w nauce. Oprócz wspomnianych już wcześniej indywidualizacji organizacji studiów, szerokiego zakresu wsparcia w działalności naukowej oraz ustawowego stypendium rektora dla najlepszych studentów, przewidziane zostały dodatkowe stypendia i konkursy finansowane przez Uczelnię lub partnerów zewnętrznych. Uczelnia w celu motywowania studentów przyznaje także nagrody i wyróżnienia takie jak: Medal Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, który przyznawany jest absolwentom w uznaniu ich wybitnych osiągnięć naukowych oraz Studencki Laur, nadawany studentom jako wyraz uznania za wysokie wyniki w nauce oraz za aktywność badawczą i osiągnięcia naukowe. Studenci kierunku administracja mogą również partycypować w specjalnych konkursach przedmiotowych oraz kilku dedykowanych projektach jak: BESTStudentGRANT, adresowany do studentów I roku studiów licencjackich, którzy byli laureatami i finalistami ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych, uzyskali najlepsze wyniki z matury na poziomie rozszerzonym (95% lub więcej) lub najlepsze wyniki z matury zagranicznej (95% lub więcej po przeliczeniu na polską maturę), chcących realizować swoje pierwsze projekty badawcze oraz odpowiednio dla studentów od drugiego roku – ADVANCEDBestStudentGRANT.

Studenci kierunku administracja mają również możliwość podejmowania dodatkowych aktywności, które zapewnia lub wspiera Uczelnia. W zakresie wsparcia prowadzenia działalności artystycznej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników jest to Wydziałowy Przegląd Artystyczny CIN_ART – kilkudniowy festiwal artystyczny. Studenci mogą także angażować się w działalność zespołu muzycznego, chóru akademickiego i teatru akademickiego. Na Uczelni funkcjonuje także wiele innych inicjatyw z różnych zakresów jak chociażby Studencka Agencja Fotograficzna. Studenci kierunku administracja mogą korzystać z szerokiej bazy sportowej Uczelni oraz brać udział w dodatkowych zajęciach prowadzonych przez Akademicki Związek Sportowy. Warto również wyróżnić motywowanie oraz wspieranie działalności społecznej studentów poprzez m.in. przyznawanie specjalnego wyróżnienia – Społecznik Roku.

Wsparcie studenckie uwzględnia i jest dostosowane do potrzeb różnych grup interesariuszy wewnętrznych studiujących na Uczelni. Uczelnia zapewnia szeroki zakres wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Dla zapewnienia właściwej pomocy osobom z niepełnosprawnościami

na Uczelni zostało powołane Biuro do Spraw Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, natomiast na Wydziale funkcjonuje Koordynator Wydziałowy do spraw osób z niepełnosprawnościami. Oprócz dedykowanego stypendium, studentom z niepełnosprawnościami zapewnia się m.in.: dostosowanie procesu kształcenia, wsparcie asystenta, wsparcie tłumacza języka migowego, miejsca w domach studenckich przystosowane do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, możliwość organizowania lektoratów języka angielskiego dla studentów z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu w Multimedialnej Pracowni Nauki Języków Obcych.

Uczelnia zapewnia wsparcie studentom po kątem problemów natury psychologicznej i emocjonalnej poprzez funkcjonowanie Psychologicznego konsultanta ds. trudności w procesie studiowania, do którego mogą zgłaszać się osoby potrzebujące.

Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów i zapewnia im możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób niepełnosprawnych.

Na Uczelni funkcjonuje system skarg i wniosków. Zgodnie z deklaracjami i dokumentacją dostarczoną przez Uczelnię opiera się on na zasadach: powszechności, permanentności oraz hierarchiczności. Studenci w formie zdalnej mogą składać określone wnioski poprzez odpowiednie formularze. W razie negatywnych rozstrzygnięć przysługuje im odwołalnie do prorektora ds. studenckich. Studenci Uczelni, w tym kierunku administracja, mogą składać skargi w sposób formalny i nieformalny poprzez Biuro Obsługi Studentów, władze Wydziału oraz samorząd studencki.

Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i informacyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów. Oprócz właściwych zajęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, dodatkowo Uczelnia na stronie internetowej informuje o najważniejszych aspektach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa oraz wskazuje drogi postępowania, jeżeli takie bezpieczeństwo jest zagrożone. Uczelnia jest odpowiednio przygotowana do wspierania osób dotkniętych zjawiskiem dyskryminacji, przemocy wśród społeczności akademickiej oraz problemami natury psychologicznej.

Studentom zapewnia się wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Obsługę administracyjną studentów zapewnia Biuro Obsługi Studentów. Dział jest dostępny dla studentów w określonych godzinach lub po wcześniejszym umówieniu się. Informatycznym wsparciem obsługi jest wirtualna uczelnia.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie samorządu studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowym jak organizacyjnym pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim, co potwierdza pozytywna opinia w tym zakresie uzyskana od przedstawicieli samorządu studenckiego. Członkowie organów samorządu studenckiego regularnie współpracują z władzami Wydziału i całej Uczelni. Studentom wizytowanego kierunku studiów stwarza się warunki do zaangażowania w działalność kół naukowych i innych organizacji studenckich. Zainteresowane osoby otrzymują wsparcie merytoryczne poprzez przypisanie odpowiednich nauczycieli akademickich lub innych pracowników Uczelni do opieki nad daną organizacją.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty bezpośrednio do władz Uczelni i Wydziału lub poprzez samorząd studencki. Dodatkowo

Uczelnia organizuje cykliczne badanie związane z zadowoleniem studentów z kierunku studiów, w tym z oferowanego im wsparcia. Przedstawiciele studenccy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za poziom jakości kształcenia na Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania. Dodatkowo Uczelnia i władze pozostają w stałym kontakcie z samorządem studenckim w celu monitorowania poziomu wsparcia studentów oraz jego skuteczności. W razie pojawienia się negatywnych aspektów, władze podejmują odpowiednie działania naprawcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także wsparciu organizacyjnym i finansowym z uwzględnieniem wsparcia w nauczaniu z wykorzystaniem metod i technicznych kształcenia na odległość. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną. Uczelnia motywuje i wspiera studentów wybitnych. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Uczelni oraz samorząd studencki. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia dokonuje również regularnej ewaluacji zapewnianego wsparcia i dzięki temu stale je ulepsza.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zakres informacji dostępnej publicznie jest wystarczający. Obejmuje on cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Pewnym ograniczeniem w dostępie do informacji jest ich rozproszenie pomiędzy stroną Wydziału Prawa i Administracji, stroną ogólnouniwersytecką i Biuletyn Informacji Publicznej. W przypadku niektórych informacji, sposób dotarcia do nich nie jest łatwy ani intuicyjny. Monitorowanie informacji o studiach doprowadziło do konkluzji o potrzebie stworzenia nowej strony internetowej Wydziału. Rekomenduje się zatem, aby informacje dotyczące studiów były dostępne w sposób kompleksowy i zrozumiały.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Na kierunku administracja w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Zgodnie z obowiązującymi przepisami informacje umieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na stronach internetowych Wydziału i Uczelni oraz specjalnie dedykowanych serwisach dla kandydatów. Dostępność i aktualność informacji są badane regularnie, a wyniki przeprowadzonej oceny wykorzystywane są do doskonalenia procedur upowszechniania informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano

Zalecenia

Nie sformułowano.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Jakość kształcenia na wizytowanym kierunku prowadzona jest w oparciu o właściwe przepisy powszechnie obowiązujące oraz wewnętrzne przepisy Uniwersytetu. Do najistotniejszych w tym względzie przepisów uczelnianych należą: Statut; Regulamin studiów; zarządzenie nr 68/2020/2021 Rektora UAM z dnia 9 marca 2021 r. w sprawie wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Organy Uczelni i osoby odpowiedzialne za kierunek to: Rektor i Senat UAM, Prorektorzy UAM, Dziekan, Prodziekan ds. studenckich i jakości kształcenia oraz Kierownik kierunku studiów. Ewaluacja i doskonalenie jakości kształcenia są prowadzone z uwzględnieniem misji i strategii WPIA UAM, z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (w tym: wykładowców, studentów, absolwentów, pracodawców, przedstawicieli zawodów prawniczych). Za realizację zadań w zakresie zapewniania, monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach

magisterskich odpowiada – we współpracy z prodziekanem właściwym ds. kształcenia – rada programowa (6 ust. 1 pkt 1 zarządzenia nr 68/2020/2021). Na WPiA działa między innymi Rada programowa kierunku studiów administracja. Stosownie do postanowień Statutu (§ 130-132) w skład Rady programowej tego kierunku wchodzi – powołani przez Rektora UAM na wniosek Prorektora kierującego Szkołą Dziedzinową Nauk Społecznych UAM, w uzgodnieniu z Dziekanem WPiA: Prodziekan ds. studenckich i jakości kształcenia w roli Przewodniczącego Rady; sześciu nauczycieli akademickich – przedstawicieli dyscypliny naukowej, do której przypisano kierunek studiów administracja; dwóch przedstawicieli studentów tego kierunku.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

W Uczelni zostały określone (w odpowiednich uchwałach Senatu i zarządzeniach Rektora UAM) formalne procedury dotyczące zatwierdzania, zmian oraz wycofania programu studiów składające się na wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia na WPiA UAM. W jego ramach program studiów na kierunku administracja podlega monitorowaniu w zakresie zakładanych efektów uczenia się, metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiąganych przez studentów, oferty przedmiotów do wyboru (analizowane jest zainteresowanie studentów określonymi zagadnieniami i przedmiotami, w celu zapewnienia zgodności oferty do wyboru z oczekiwaniami studentów). Okresowy przegląd programu studiów przeprowadza Rada Programowa kierunku studiów administracja, na tej podstawie proponując działania doskonalące program studiów. W okresowych przeglądach programowych uczestniczą opiniodawczo interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Uwzględnia się także monitoring efektywności absolwentów na rynku pracy, badania naukowe kadry, zewnętrzne rekomendacje (od interesariuszy zewnętrznych), a także standardy rankingowe (kluczowych, najbardziej prestiżowych rankingów krajowych, w których oceniany kierunek lokuje się na najwyższych pozycjach).

Systematyczna ocena programu studiów na kierunku administracja jest trafnie oparta m.in. o zestawienia wyników zaliczeń i egzaminów, prac etapowych i dyplomowych. Poza tym podstawą tej oceny są też: informacje zwrotne od studentów, nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje odnośnie do ścieżek kariery absolwentów, dane publiczne odnośnie do rynku pracy, a także dane uzyskane z analizy ankiet studenckich (w ostatnim semestrze studiów studenci oceniają, w jakim stopniu program studiów przyczynił się do osiągnięcia przez nich efektów uczenia się) i arkuszy hospitacji zajęć. Wnioski z oceny są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów na kierunku administracja (w razie konieczności proponuje się działania korygujące, które są wdrażane w kolejnym roku akademickim). Znajomość języków obcych jest weryfikowana za pomocą wewnętrznych egzaminów językowych i przeprowadzanych przez zewnętrzne jednostki certyfikujące.

Przeprowadzona przez Zespół Oceniający PKA weryfikacja prac dyplomowych doprowadziła do wniosku o znaczącym zróżnicowaniu ich poziomu merytorycznego. Z tego względu rekomenduje się w ramach zapewnienia jakości kształcenia wzmocnienie monitoringu procesu dyplomowania, w szczególności pieczy nad odpowiednimi tematami i wykonaniem prac magisterskich, aby w każdym przypadku pozostawały w związku z kierunkiem studiów, jak też nad poziomem wymagań wobec prac dyplomowych broniących na ocenianym kierunku oraz wnikliwości recenzji.

Cykliczna ocena zewnętrzna jakości kształcenia na kierunku administracja jest też udziałem otoczenia społeczno-gospodarczego (połączona ze współpracą w tworzeniu, realizacji i weryfikacji efektów uczenia się) i polega m. in. na: udziale w pracach Rady Interesariuszy, współpracy w zakresie realizacji studenckich praktyk zawodowych oraz współpracy w zakresie realizacji zajęć praktycznych przez

specjalistów z zewnątrz), a także dokonuje się poprzez doroczne rankingi. Odpowiednio zaadoptowano też treść i uzasadnienie poprzedniej oceny PKA.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Uczelni funkcjonuje wyznaczony zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem administracja. W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia określono w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Zatwierdzanie programu studiów i jego zmiany dokonywane są w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury formalne. Przeprowadzana jest też systematyczna ocena programu studiów oparta o analizę danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są adekwatne do celów i zakresu oceny (informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów, standardy jakości kształcenia międzynarodowych organizacji akredytujących). W systematycznej ocenie programu studiów udział biorą interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Jakość kształcenia na kierunku administracja jest poddawana cyklicznej ocenie i weryfikacji zewnętrznej. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów oraz wyniki zewnętrznej oceny i weryfikacji jakości kształcenia na kierunku administracja wykorzystywane są w przebudowie i ulepszaniu programu studiów oraz jakości kształcenia. Zarekomendowano wzmocnienie monitoringu prac dyplomowych oraz ich recenzji i ocen.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie sformułowano.

Zalecenia

Nie sformułowano.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę nie sformułowano zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-

